

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:78 • 7 Kasım '98 • 5 DM

**SEKA işçisinin kararlılığı
sermaye iktidarına
geri adım attırdı!**

Sermayenin

özelleştirme saldırısını püskürtmek

ve çete ihalelerini alanlarda yırtmak için

Sınıf dayanışmasını yükselt!

Birleşik mücadeleyi örgütle!

İÇİNDEKİLER

SEKA mitingi ve gösterdikleri . . 4
MEYSU grevi devam ediyor. . . . 4
Devletçilikten mafyalaşmış rant ekonomisine (Orta Sayfa) . . 12-14
Özelleştirme saldırısında son durum 15
Emperyalistler arası çatışmanın yeni alanı: Kafkasya ve Orta Asya .16-17
Sermayenin uluslararası krizi, sonu gelmeyen çözüm arayışları ve kaçınılmaz sonu 18-21

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:78 ● 7 Kasım 1998

Fiyatı: 5 DM

Sahibi ve Y. İşl. Md.: Yeter Yalçıtaz
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. No: 52/5 İstanbul
Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49
e-mail: kb@arti.net.tr

Baskı:

SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75Genel Dağıtım:
BİRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,
Kartal/İSTANBUL Tel: 0 (216) 488 67 05853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604
Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50İlkiz Sok. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5
Sihhiye/ANKARA Tel-Fax: 0 (312) 229 40 19Cumhuriyet Mahallesi Aytar Sokak Çarşıbaşı İşhanı
No: 303/KAYSERİ Tel: 0 (352) 221 04 31Ünlü Cad. Sarı Sok. Mavi Köşe İşhanı No: 8
BURSA Tel: 0 (224) 223 65 39Ahi Evran Mahallesi Okatanlar Sokak Kent Apt.
No: 1/KIRŞEHİR Tel: 0 (386) 214 08 05Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78Hacı Halil Mah. 1219. Sk. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90Terakki Mah. Cumhuriyet Cad. Papila İşhanı Kat: 2 No: 1
ZONGULDAK Tel: 0 (372) 252 25 92Kemalpaşa Mah. Demiryolu Cad.
No: 40 İZMİRHürriyet Cad. Ziver Bey İşhanı Kat: 2, No: 59
ANTAKYA Tel: 0 (326) 213 76 14Esenbey Bankalar Cad. Uyanal İşhanı
No: 61 NİĞDE

Kızıl Bayrak'tan

Çürümüş burjuva cumhuriyetin 75. yılı kutlamaları özelleştirme ve mafya ilişkilerinin sergilendiği, kaset savaşlarının burjuva basının manşetlerinden düşmediği, kısaca burjuva cumhuriyetin bütün çürümüşlüğüne ortalığa saçıldığı bir ortamda gerçekleştirildi. Bütün bu çürümüşlük ve kokuşmuşluk içinde burjuva basını bile cumhuriyetini övmeye zorlandı. Kamu kurumlarından, okullardan toplama kalabalıklarla yapılan gösteriler çeteleşmiş devletin yüzünü örtmeye yetmedi.

Kontr-gerilla cumhuriyetinin 75. yıl kutlamalarının Susurluk'un 2. yıl kutlamaları ile aynı tarihlere gelmesi tüm ilerici, devrimci, yurtsever güçler için burjuva cumhuriyetin çürümüşlüğüne ortaya serilebileceği bir olanak sunuyordu. Ne yazık ki bu olanak yeterince değerlendirilemedi. Susurluk protestoları birçok yerde güçsüz, etkisiz ve reformizmin kontrolü altında ruhsuz bir şekilde gerçekleşti. Ankara ve İzmir'de yapılan kutlamalar bunu ortaya koyuyor.

SEKA işçileri özelleştirme saldırısının bir ön yoklaması olarak gündeme gelen kapatma kararına karşı sürdürdükleri eylemlerle sermaye iktidarına geri adım attırdılar. 31 Ekim'de yapılan SEKA mitinginden sonra, kapatma kararının resmi yazısı ellerine ulaşmadığı için Ankara yürüyüşünün ertelenmesine karşın işgale devam edildi. 5 Kasım'da iptal kararı geldi ve işyerini terketmeme eylemi bitirildi. Kapatılma kararından geri atılan bu adım SEKA işçilerinin bir ay boyunca sürdürdükleri kararlı direnişlerinin bir ürünüdür. Ancak sermaye sınıfının saldırısı sona ermemiştir. Buraya kadar olan sadece oyunun ilk perdesidir. İkinci perde ise

özelleştirme ile gelecektir. Kapatılmasındansa özelleştirilmesine razı etmek mantığıyla yürütülen bu saldırı kampanyası daha önce PETLAS işçisine uygulanmıştı. Aynı oyunun şimdi de SEKA'ya oynanacağından kuşku duymamak gerekiyor.

Çeteleşmiş sermaye devleti hem ülke içinde hem de dışarda saldırganlığını giderek artırıyor. Suriye krizi ve HADEP'e saldırıların ardından son günlerde devrimci-yurtsever çevrelere karşı saldırıya geçti. Atılım, Alınteri, BEKSAV, MKM, Gazi, Okmeydanı ve İdil

Kültür Merkezleri, Özgür Kadın Derneği, Dayanışma, Özgür Halk, Devrimci Yurtsever Gençlik, Özgür Gelecek, Gökkuşluğu Kültür Merkezi, Alternatif Dergisi, Bulunmaz Kültür Merkezi, Alternatif Kültür Merkezi, MED-KOM basıldı. Gözaltına alınanların sayısı 100'ü buluyor.

Devrimci basına karşı sürdürülen saldırıların bir parçası olarak 5-6 Kasım tarihlerinde Kırşehir büro temsilcimiz Okan Cihan ve çalışanımız Abbas Altınışık keyfi şekilde gözaltına alındılar. Gözaltındaki yoldaşlarımızın başına geleceklerden Kırşehir Emniyet Müdürlüğü ve çürümüş sermaye devleti sorumludur.

Sermaye devletinin bu saldırıları devrimci basın şahsında toplumsal muhalefetin gelişmesinin önünü kesme, öncüsünü ezme, tecrit etme çabasıdır. Ancak bugüne kadar başeğdiremedikleri devrimci irade bu saldırılardan güçlenerek, sınıf kinini bileyerek çıkacaktır. Bu çürümüş sermaye devletine hakettiği dersi öncü partisiyle bütünleşen devrimci işçi sınıfı verecektir.

Kitapçılarda!

Özelleştirmeye karşı sınıfın birleşik mücadelesini örelim!

Susurluk'un üçüncü yılına girdiği, özelleştirme ihalelerinin çeteler tarafından düzenlendiğinin belgelerinin ortaya saçılmaya başladığı ve gidişatımızı "izlemek" için Türkiye'ye gelen IMF heyetinin "özelleştirmelerin daha kararlı yürütülmesi" direktifi verdiği günlerde, SEKA'nın özelleştirilmesiyle ilgili önemli bir adım daha atılıyordu. Fidanlığın Ford'a hibesi, deniz kıyısındaki arazilerinin Belediye'ye devri gibi ilk adımların ardından, tesislere yönelik böyle bir saldırı bekleniyordu. Nitekim SEKA işçisi, saldırıya hazır olduğunu anında uygulamaya koyduğu direniş kararıyla kanıtlamıştı.

SEKA direnişi bugün, kapatma kararının geri alınması üzerine, "başarı"yla sonuçlanmış bulunuyor. Yalnız bunun, direniş cephesinden sınırlı bir başarı olduğu, hükümet cephesinden ise sadece bir geri adım, bir zaman kazanma ve oyalama taktiği olduğu unutulmamalıdır. Kaldı ki, özelleştirme gibi uluslararası bir saldırının sınırlı mevzi direnişlerle püskürtülemeyeceği açıktır. Bu saldırının kapsamının genişliği, sırası gelen işletmelerin direnişini, hatta özelleştirme kapsamındaki işletmelerin ortak direnişini de aşan bir örgütlenme ile aşılabileceğini göstermektedir. Zaten özelleştirme, devlet fabrika ve bankalarının satışıyla sınırlı da değildir. Sağlık, eğitim ve sosyal sigorta hakkı başta olmak üzere, işçinin tüm sosyal kazanımlarının gaspedilmesi, yaşam alanlarının daraltılmasıdır. Sermayenin topyekün saldırısı, sermayenin tüm olanaklarını devreye sokarak saldırmasının yanı sıra, işçi sınıfının tamamını hedeflemesi ve tüm yaşam alanlarını kapsamı anlamını da taşır. Başarıyı bu sınırlılığa değerlendirmek ve yeni saldırılara hazırlıklı olmak gerekmektedir. Emperyalizme uşakça bağlılığına ve IMF direktiflerine verdiği öneme rağmen, hükümetin kararı geri alması direnişin gücünü göstermektedir. SEKA işçisinin kararlı tavrı ve sınıf dayanışmasının genişliği attırabilmiştir sermayeye bu geri adımı. Üstelik direnişin önemli kimi zaafına rağmen böyle olmuştur bu.

SEKA direnişi ve kazanımı, bir kez daha, saldırılara karşı nasıl bir tavır gösterilmesi gerektiğine işaret etmektedir: Sınıfın birleşik mücadelesi...

SEKA direnişine üç işçi konfederasyonunun, sözde de olsa birlikte karşı çıkması, birleşik mücadelenin örgütlenmesi konusunda yanılsama yaratmamalıdır. Çünkü bu konfederasyonların üçü de, çeşitli demeçleri ve pratik tutumları ile, özelleştirmeye karşı olmak bir yana, bizzat özelleştirmecidirler. Bunun kanıtları, Hak-İş'in

Kapitalist-emperyalist bataklıktan beslenmeyen, tersine sonuna kadar zarar gören, bu bataklığın yok edilmesiyle "zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyi olmayan" tek sınıf, işçi sınıfıdır. Örgütsüzken bir "hiç" olan bu sınıf, örgütlü bir güç olduğunda geleceğinin efendisi olacak, temiz toplumu kendi elleriyle kuracaktır.

Kardemir, Türk-İş'in Dok Gemi-İş pratiğindedir. Bırakın mücadele etmeyi, ihaleye katılarak patronluğa soyunan sendikacılar söz konusu olan. Çünkü bu sendikacıların çoğu, CIA kurslarında eğitim gören Amerikan beslemeleridir. Tekelci sermayenin ve MGK'nin sadık kullarıdır. İşçinin değil, sermayenin temsilcileridir.

Tüm bunlar, özelleştirme saldırısına karşı birleşik bir sınıf mücadelesi örgütlemeye işinin, neden sendikalar üzerinden düşünülemeyeceğini, onlara havale edilemeyeceğini göstermektedir. Kuşkusuz sendikaların, satılmış yöneticilerine rağmen mücadelenin aracı haline getirilmesi gerekmektedir. Ama pek çok grev ve direnişin satışa getirilmesi göstermiştir ki, bu bile örgütlü bir tabanın gücüyle sağlanabilecektir.

Öte yandan tüm gelişmeler, sermaye devletinin sınıf mücadelesi karşısındaki bütün tutumları, emek-sermaye kavgasının giderek sertleşeceğini de göstermektedir.

Halka karşı (işçi sınıfına, emekçilere ve Kürt ulusal hareketine) suç çeteleri oluşturduğu 2 yıl önce Susurluk kazasıyla da belgelenmiştir. Bu

devlet, suçunu inkar etmeye, hatta üstünü örtmeye çalışmaktadır. Son dönemde "çetelere karşı mücadele" adına yürütülen kimi mafya elemanlarına yönelik operasyonlar da bu amaca hizmet ediyor. Yani Susurluk mafyaya bağlanmak isteniyor. Oysa çeteleşme asıl ordu merkezlidir. En büyük suçları da 1000 operasyonlarda katledilen onbinlerce insanımızdır. 1 Mayıs '77'de, Gazi olaylarında olduğu gibi provokasyon girişimleri, kitle katliamlarıdır. Bu suç örgütlenmesinin inkarı ise, devletin suç işlemeye devam etme kararlılığını gösterir.

"İMF'ye söz verdim, memura buçuk fazla yok" diyebilen bir hükümetle idare edilen Türkiye'de, sermayenin saldırılarının giderek artacağı kesindir. Nitekim IMF heyeti de gelmiş, "izlemiş", direktiflerini vererek dönmüştür. Özelleştirme uygulamalarına hız verilecektir. Tekstilde olduğu gibi sıfır sözleşme dayatmaları, esnekleştirme saldırısı yoğunlaşacaktır. Tüm bu saldırıların sınıfın sefaletini artıracaklarını, bunun da "sosyal patlama"lara yol açabileceğini çok iyi bilen ve dile getirmekten de çekinmeyen sermaye sınıfının, önlem olarak düşünebildiği tek şey devletini çeteleştirmektir. Sefaletle direnen işçi hareketini, sabotajlar, provokasyonlar, devlet terörü vb. ile ezmeye-dağıtmaya çalışmak, dün olduğu gibi bugün ve yarın da sermaye devletinin bir kirli savaş yöntemi olmayı sürdürecektir. Çeteleşmeyi gizlemenin amacı, çete faaliyetlerine devam istek ve kararlılığıdır.

Bu nedenlerle, özelleştirmeye karşı mücadele emperyalizme ve çeteleşmeye karşı mücadeleden ayrı ele alınamaz, yürütülemez. Konunun muhatabı ne Özelleştirme Yüksek Kurulu ve hatta ne de hükümetlerdir. Çünkü kararlar emperyalist tekellerin uluslararası merkezlerinde alınmakta, yerel hükümetler tarafından sadece onaylanmaktadır. Öyleyse özelleştirme saldırısını püskürtmek, IMF reçetelerini yırtmakla mümkündür. Ve Türkiye'de, emperyalizmi karşısına alan her hareket, karşısında öncelikle onun yerli uşaklarını, CIA ve ABD ajanlarını, yani devlet çetelerini ve uşaklarını bulacaktır. Öyleyse, özelleştirmeye karşı mücadele, Susurluk devletine karşı mücadele demektir. Hele de, ihalelere doğrudan çetelerin müdahale ettiği ortada iken.

Kapitalist-emperyalist bataklıktan beslenmeyen, tersine sonuna kadar zarar gören, bu bataklığın yok edilmesiyle "zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyi olmayan" tek sınıf, işçi sınıfıdır. Örgütsüzken bir "hiç" olan bu sınıf, örgütlü bir güç olduğunda geleceğinin efendisi olacak, temiz toplumu kendi elleriyle kuracaktır.

SEKA mitingi ve görevlerimiz

Sermayenin özelleştirme saldırısının son hedeflerinden biri olan İzmit'teki SEKA fabrikasının kapatılma kararına karşı SEKA işçisinin başlattığı direniş, 31 Ekim tarihinde İzmit'te yapılan mitingle açıldı.

Aslında miting, Ankara yürüyüşünün de başlangıcı olarak düşünülmüştü. Fakat hükümetin kararın geri alındığı duyurusu üzerine bir kutlama şölenine dönüştürüldü. Ankara yürüyüşü de ertelendi. Salı gününe dek karar resmen tebliğ edilmediği takdirde uygulamaya sokulmak üzere. Şölenle SEKA işçisinin 10 binin üzerinde konuğu vardı. İzmit ve İstanbul proletaryası SEKA işçisinin mücadelesine sahip çıktığını, sınıf dayanışmasının önemini kavradığını göstermişti. SEKA direnişinin mitinge de yansıyan kimi zaafları gözönüne alındığında, mitingin olumlu yanlarından biri, dayanışma ruhunun bir göstergesiydi denilebilir.

Seka mitingine de yansıyan SEKA işçisinin kimi zaafları ise, özelleştirmeye karşı başka sektörlerde, başka işletmelerde süren mevzi eylemliliklere ilgisizlikte kendini

göstermeye başlamıştı. Sonra sıra SEKA'ya geldi. Fidanlık Ford'a hibe edildi, pek bir şey olmadı. Arazileri belediye devredildi gene pek ses çıkmadı. Taa ki, fabrikanın kapatma kararı gelinceye kadar. Tüm bu ön süreçteki suskunluğa rağmen kapatma kararının direnişle karşılanması, direnişin de fabrika işgali olarak da yorumlanabilecek türden bir eylemlilikle hayata geçirilmesi önemliydi. Ne var ki, ön süreçlerinin de ortaya koyduğu gibi, SEKA işçisinin bilinç düzeyi, eylemin tamamıyla sendikal çembere sıkışıp kalmasını da getirmişti. SEKA direnişi, sendikalar üzerinden devletin denetim ve müdahalesine sonuna kadar açılırken, devrimci-ilerici müdahaleye sonuna kadar kapatılmaya çalışıldı.

Bu denetim mekanizmasının miting alanında uygulama çabasına dönüşmüştü. Seka işçilerinden oluşturulan bir "güvenlik zinciri" ile, mitinge katılan sendikalarla siyasi yapılar birbirinden ayrılmaya çalışılıyordu. Bu amaçla alanda, sendikalar kürsünün hemen önüne konumlandırılmaya çalışılmıştı. Ne var

ki, alan, bırakın her grubun serbestçe konumlanmasını, kitleyi tümüyle alacak genişlikte bile değildi. Daha erken gelen kortejler alana tıklım tıklım yerleşirken, arkadan gelenler alan dışına, sokaklara taşarak yerleşebiliyordu. Tabii, sonradan gelen sendikalar da daha arkalarda kalmışlardı. Bu sıkışık durumdaki kitlenin tam ortalarında kalan "güvenlik zinciri" de, doğal olarak zincir olmaktan çıkmış, on parçaya ayrılmıştı. Baştan beri işlenen "yabancı" demagojisiyle "sol"a yabancılaştırılmaya çalışılan SEKA işçisi, "Yaşasın sınıf dayanışması!", "Yaşasın SEKA direnişimiz!", "Özelleştirmeye hayır!" sloganlarıyla mitinge katılan sol çevrelere nasıl davranacağını, bu parçalanmış zincirle ne yapacağını şaşırılmış durumdaydı.

Sendikaların, konfederasyonların tüm kısıtlayıcı, geri çekici tutumlarına karşı mücadele, SEKA işçisini de eğitiyordu ama. Her türlü yöntemle engellenmeye çalışıldığı için, devrimci-ilerici müdahaleyle çok az karşılaşmasına rağmen, direnişin SEKA işçisinin sınıf bilincine olumlu etkileri mitingteki kimi gelişmelerden de görülüyordu. Örneğin, burjuva medyaya karşı kimi sloganlar, sınıf olgusunun kavranmaya başladığının en güzel örneklerini sergiliyordu. SEKA işçisinin öfkeyle haykırdığı; "Satılmış medya, Sibel Can'a sahip çık!", "Acı burada Reha Muhtar nerede?" sloganları, "Özelleştirmeye hayır!"ı besleyen en politik sloganlardı denilebilir.

Mitinge katılan kitle, ciddi bir hava muhalefetine karşın, gerek kitlesellik gerekse de disiplin yönünden iyi bir performans sergilemişti. Örneğin kürsüden, isimler sayılarak anons edilen pankart kapatma çağrısı, sadece kısa bir yuhalama ve kararlı bir tutumla pankartlara sahip çıkma dışında bir karışıklık yaratmadı. Zaten kürsü de, bu çağrı dışında bir direktmeye girişmedi. Aslında miting komitesi en büyük gafını, pankart açılmaması yolunda bir karar çıkarırken yapmıştı. Son dönemlerde, saçmalık derekesindeki bu tür kararlar, düzene yedeklenmenin sınırı olmadığını gösteriyor. Çürüyen düzenden ayağını çekemeyenler, her kıpırdanışları ile batağa daha çok saplanıyorlar.

SEKA mitingi; gerek SEKA işçisinin kararlı tutumunu, gerekse de sınıfın sahiplenişini göstermesi yönünden önümüzdeki sürece de ışık tutmuş oldu. Tüm gerici etmenlere rağmen, SEKA işçisinin mücadele istek

ve kararlılığı sınıfa örnek teşkil ediyor. Sınıfın biriktirdiği potansiyele işaret ediyor. Özelleştirme saldırısı başta olmak üzere, İMF-TÜSİAD hükümetlerinin tüm saldırı programına karşı birleşik mücadeleyi yükseltmek, bu durumda artık esas olarak örgütlenmeye bakıyor. Önderliğe bakıyor. Aynı şekilde, mitingin diğer önemli bir göstergesi, sınıf dayanışması ruhunun gelişmekte olduğudur. KESK'in bazı il örgütlerine getirdiği mitinge katılım "zorunluluğu" dışında (ki bu zorunluluğun neyi ifade ettiğini temsili katılımlar çok iyi gösteriyordu), diğer sendika ve konfederasyonlarda ciddi bir hazırlık ve yönlendirme olmamasına rağmen katılımın yüksekliği bu gösterge.

Bu göstergeleriyle SEKA mitingi, sınıf devrimcilerinin görev ve sorumluluklarına da bir kez daha işaret etmiş oldu.

Görev; bu mücadele istek ve potansiyeli ile sınıf dayanışması ruhunu her zeminde örgütlemek, eyleme geçirmektir.

SEKA işçisi ise, bugün kendilerine yönelen özelleştirme saldırısının Türk hükümetini aşan boyutlarını görmek zorundadır. Özelleştirme saldırısının emperyalist tekellerin merkezinde planlanan ve tüm kapitalist dünyada uygulanan bir program olduğu bilgisi SEKA işçisine mutlaka ve en kısa zamanda ulaştırılmalıdır. Aynı şekilde Türk sermayesinin ve devletin emperyalizmle göbek bağları, son hükümetin kendi eliyle sunduğu "iyi niyet" mektubuyla (İMF adına hükümet tarafından hazırlanmış sınıfa saldırı programı) da kanıtlandığı gibi, ekonomisinin İMF'nin kesin denetiminde olduğu, dolayısıyla SEKA'nın kapatılması kararını kaldırmanın bir sahtekarlık, bir oyalama taktiğinden başka bir anlam taşımadığı... Yani; SEKA'nın kapatılmasına karşı mücadelenin, özelleştirme saldırısına karşı işçi sınıfının birleşik mücadelesinin bir ayağı, bir parçası olarak görülmesi gerektiği...

Özelleştirme saldırısı başta olmak üzere, sermayenin topyekün saldırılarına karşı bu bilincin, aslında sadece SEKA işçisinde de değil, sınıfın genelinde ve birleşik bir mücadelenin örgütlenmesi çalışması içinde işlenmesi/yaygınlaştırılması gerekiyor. Ya da tersinden, birleşik bir sınıf hareketinin örgütlenebilmesi büyük oranda bu bilincin ne kadar yaygınlaştırılabildiğine bağlıdır.

MEYSU grevi devam ediyor!

Grevin 19. gününde, MEYSU işçisi ilk günkü kararlılığını sürdürüyor. MEYSU işçileri grevin 19. gününde siyasi partileri gezerek kamuoyu oluşturmaya çalıştılar. Ancak aldıkları "destek" sadece söz ve temenniden ibaretti. İşçiler başta ANAP, HADEP, CHP, DSP, DYP, FP olmak üzere bütün partilerin il başkanlıklarına ziyarette bulundular ancak ümitleri boşa çıktı.

20. günde sınıf dostları yine işçilerin yanındaydı. Oluşturduğumuz 23 kişilik bir grupla ziyaret ettik. Bizlerin ziyaretinden önce, sermaye düzeninin başbakanı M. Yılmaz'ı protesto eden işçileri, işçilerden daha kalabalık sayıdaki polis ablukaya alarak bu girişime engel oldu. Bunun üzerine işçiler "kimin polisi" sorusunu sormaya başladılar.

21. günde yine işçilerin yanındaydık yaptığımız yemeği birlikte yedik. Biz fabrika önünden

ayrıldıktan sonra, işveren fabrikadaki hammaddeyi götürmek istedi. İşçiler buna karşı çıktılar ancak kolluk güçlerini etkisiz hale getiremediler. Sendikanın tepkisiz kalması da işçilere anlattığımız "sarı sendika" tanımlamasına tamda uyuyordu. Sözleşmeye oturacak muhatap bulunamadığı yerde, fabrikadaki hammaddeyi taşıyacak muhatap bulunuyordu. İşçiler artık kimin dost kimin düşman olduğunu anlamaya başladı. Sendikanın pasifliği, işverenin aymazlığı, kolluk güçlerinin haksızlığın yanında

olması vb... sebepler işçiye sınıf dostlarının kimler olduğunu göstermiştir. 22. günde işçiler artık tepkilerini açık açık dile getirmeye başladılar. Sendikanın kendilerini savunmaktan aciz olduğunu söyleyen işçiler: "Başbakan, polis, partiler hep patrondan yana, bizi bizden başka kimse anlamıyor, bundan sonra gerçek gücümüzü göstereceğiz" demeye başladılar.

Kamuoyundan, partilerden, sendikadan destek görmeyen MEYSU işçisinin her zaman yanında olacağız. Bu konuda bizlere grevi kamuoyuna işçi-emekçilerin gündemine sokma ve başlattığımız dayanışma kampanyasını yaygınlaştırma görevi düşmektedir.

**MEYSU işçisi yalnız değildir!
Kurtuluş yok tek başına
Ya hep beraber ya hiçbirimiz!**

Kızıl Bayrak/Kayseri

MEYSU işçisiyle yaptığımız röportaj...

KB: Grev kararı nasıl alındı?

İşçi: Bir ay önce sendika yetkilileri toplu sözleşme için son çağrışı yaparak masaya oturulmadığı takdirde greve gidileceğini belirtti. İşveren yurtdışında olduğu için işveren temsilcisi "muhatapınız değilim" diyerek masaya oturmadı.

KB: Greve başlamanızın sebebi muhatap bulamamak mı?

İşçi: İşveren temsilcisi alım, satım, işçi alma-işten çıkarma gibi konularda yetkili olduğunu ancak toplu sözleşmeyi yapmaya yetkisi olmadığını söylüyor. Biz 18 ay önce yapılması gereken toplu sözleşmenin halen yapılmaması ve sözleşmeden kaynaklanan haklarımızı alamadığımız için grevdeyiz.

KB: İşvereni tanıyor musunuz?

İşçi: İşvereni bütün Türkiye tanır. Geçen yıl Ramazan ayında Diyarbakır'da yiyecek dağıtmak adı altında insanları çamur içinde süründürerek gündeme gelen işadamı Şeyhmuz Tatlıcı'dır. Bu kişi hakkında yaptığımız araştırmada Türkiye'nin çeşitli illerinde bu tip fabrikaları olduğunu öğrendik. Hatta bu tip yerler üzerinden kara para aklayıcılığı yaptığı da söyleniyor.

KB: Siyasi partiler ve derneklere yaptığınız ziyaret sonuç verdi mi?

İşçi: Biz gittiğimizde ilgileniyormuş gibi görünüyorlar ama iş destek vermeye gelince hiçbirini göremiyoruz. Oy isteme zamanı geldiğinde yanımızdan ayrılmayanlar şimdi yoklar. MEYSU Kayseri başbayı olan ve bugün ANAP'tan milletvekili seçilen İbrahim Yılmaz yanımıza bile uğramıyor.

KB: Diğer fabrikalardaki işçilerden destek bulabiliyor musunuz?

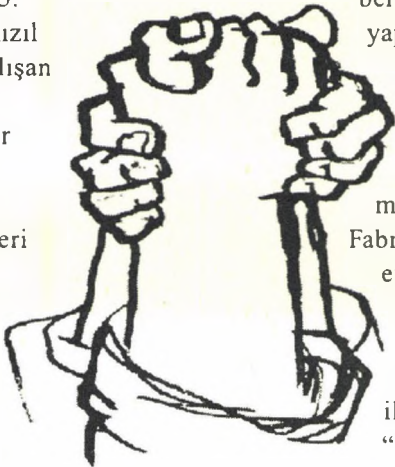
İşçi: Gösterdiğiniz destekten dolayı teşekkür ediyoruz. Hakkımızı alıncaya kadar greve devam edeceğiz.

Sınıf dostları MEYSU işçileriyle dayanışmada!

Kayseri'de kurulu MEYSU grevin 15. gününde oluşturduğumuz platformda Kızıl Bayrak okurları, Organize Sanayi'de çalışan işçiler, Ozan Abbas, devrimci basının temsilcileri ve Kayseri Liseli Öğrenciler Birliği (LÖB) temsilcileri yer alıyordu. Sıkça yaptığımız ziyaretlerden dolayı işçilerin birçoğu bizleri tanıyordu. Bizleri samimi bir havada karşıladılar. Sohbetlerimiz oldukça samimi şekilde geliyordu. Bir saati aşkın bir süre sonra ayrılmak üzereyken Ozan Abbas sazı ve sözüyle nefis bir dinleti sundu.

16. günde temsili düzeyde yaptığımız ziyarette bizden uzak duran ve "sivri" diye tanımlayan işçilerdeki değişiklik hemen belli oluyordu. Birbirlerine "arkadaş Kızıl Bayrak gazetesinden geliyor" diyerek tanıtıyorlardı. Artık bizi "sivri" olarak tanımlamıyorlar, dost olduğumuzu anlıyorlardı. Ama yine de içlerinde "temkinli" davrananlar vardı. Bu temkinliliğin sebebi ise grevdeki güvenlik görevlisinin yerine bir sivil polisin oğlunun işe başlamış olması, bir de resmi polisin etraflarında alıcı kuş gibi dönüp durmasıydı. Yaptığımız sohbet esnasında yemeklerin parasını kendi ceplerinden verdiklerini öğrendik.

17. günde Halkın Günlüğü'nden temsilci arkadaşla

beraber grev gözücülerine yetecek kadar yemek yaptırıp gittik. Oturup birlikte yemeğimizi yedik. Sizler diyordu bir işçi "sizlerden allah razı olsun, partiler, sendikalar, gazeteciler gelip gidiyor, ama hiçbirisi sizin gibi değil!" Alın terlerinin karşılığını almak için mücadele eden bu insanlarla bütünleşiyorduk. Fabrika önünde beklemek artık onları tedirgin etmiyordu. Davalarında haklı olduklarını biliyorlardı. Ama tek dertleri vardı: Telefon edip haber göndermelerine rağmen medya ilgi göstermiyordu. Devrimci basının ilgisinden çok hoşnuttular, ama bir de "televizyonlar gelse sesimizi tüm ülkeye duyurabilirsek ne kadar güzel olacak" diyorlardı.

Uzunca bir sohbetten sonra çaylarımızı da içip yanlarından ayrıldık. Ayrılırken tekrar geleceğimizi, sınıfın mücadelesinin bizim mücadelemiz olduğunu, her zaman yanlarında olduğumuzu söyledik. Samimiyetle bizleri uğurladılar. İşçiler ve emekçiler içerisinde kamuoyu oluşturmak, işçilerin birliğini sağlamak, MEYSU işçisinin sesini duyurmak için çalışmalarımıza devam edeceğiz.

İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!

Kızıl Bayrak/Kayseri

HADEP'in Taksim'de yapmak istediği basın açıklamasına katılmak isteyen kitleye yönelik terör, gözaltı ve yalan kampanyası eşliğinde sürdürülen polis-medya saldırısı sonrası Eminönü HADEP İlçe yönetimi ile yaptığımız söyleşi:

KB-Eylemin amacı neydi?

Eylemimiz Hadep Kadın Kolları'nın ateşkes sürecine yönelik 'Biz bu ateşkesin bir tarafıyız. Ateşkese acilen cevap verilmesini istiyoruz' içerikli açıklaması için yapılmıştır.

KB-Eylem nasıl gerçekleşti?

Eylemin yeri iki saat öncesine kadar belli değildi. Eylem yerinin Taksim Meydanı olduğu kararlaştırılınca il ve ilçe örgütlerimiz Taksim Meydanı'na doğru harekete geçtiler. Meydana ilk çıkan İl Kadın Komisyonu oldu. Fatih, Eminönü, Beyoğlu, Bayrampaşa, Kasımpaşa ilçe örgütleri de meydana ulaşabildi. Diğer ilçe örgütlerinin kimisi daha binalarından çıkar çıkmaz, kimisi Taksim Meydanını çeviren polislerce gözaltına alındılar. 600 gözaltı oldu. Salı gününe dek hepsi bırakıldı.

KB-Eylem neden yalnızca HADEP'in eylemi olarak gerçekleşti? Diğer yapılara, DKÖ'lere neden haber verilmedi?

Eylemin ateşkes sürecine denk düşen bir tarzda gerçekleşmesi gerekiyordu. Biz devletin saldıracağından emindik. Ve bu saldırı karşısında mazlum, Gandici bir tavır düşünüyorduk. 8 Mart Eyleminden dolayı da bir çekincemiz vardı. Ama elbette ki bizim öncelikle düşünmemiz gereken dost güçlerle birlikteliktir. Bu eylem üzerine de gerekli özeleştiriyi verebiliriz.

KB-Ateşkes sürecine ilişkin bundan sonra neler yapmayı düşünüyorsunuz?

Eylem ve basın açıklamaları sürecektir. Daha önce MHP ve BBP hariç tüm partilere ateşkes süreci için ziyaretler yapmıştık. Ama bu, düzenden beklentilerimiz olduğu anlamına gelmesin. Ne düzenden ne de onun yasalarından bir çekincemiz yoktur. Zaten yasaların kendisinin yasadışı olduğu genel başkanımızın Diyarbakır'a girişinin engellenmesiyle birlikte bir kez daha ortaya çıkmıştır.

75. yılında sömürgeci TC'nin Kürt halkına yönelik inkar ve imha politikasında değişen birşey yok!

Sermayenin sömürgeci çeteleşmiş cumhuriyeti TC 75. yılını kutlarken Kürtler açısından imha ve inkar sözcükleriyle ifade edilebilecek olan tarihin yeni sayfalar eklemeye devam ediyor. Son dönemde Kürt halkının özgürlük mücadelesine saldırılar bütün hızıyla sürüyor.

Diğer sebeplerini bir yana bırakırsak yaratılan Suriye krizini kendi başına aldığımızda dahi sömürgeci TC'nin ezilen Kürt halkının yükselttiği mücadele karşısında aczinin ve azgınlığının nasıl arttığını görüyoruz. Çeteleşmiş devletin hiçbir toplumsa' sorun için baskıdan terörden başka bir yol bulamaması, toplumsal muhalefet karşısında daha da azgınlamasıdır yaşanan.

İşte kısa bir süreye sığdırılan saldırılar:

HADEP Genel Başkanı Murat Bozlak'ın Diyarbakır'a yapmayı planladığı geziye izin verilmedi. Gezi öncesinde Diyarbakır'a giden Genel Sekreter Yardımcısı Selim Özalp ve MYK üyesi Cihan Soylu ve karşılamaya gelen 40 kişi gözaltına alındı. Murat Bozlak'ın ziyareti bölgedeki HADEP teşkilatlarına saldırıların bir vesilesi olarak kullanıldı aynı zamanda.

PKK'nin yeniden ilan ettiği ateşkese cevap verilmesi ve HADEP'e saldırıları protesto etmek için yapılan gösterilere hemen her ilde saldırıldı. Sadece İstanbul'da yaklaşık 600 gözaltı vardı.

HADEP üzerindeki baskıları protesto etmek için ANAP il binası önünde gösteri yapanlardan 50 HADEP'li kadın gözaltına alındı. Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

HADEP İstanbul il binası basıldı. Ortalığı talan eden polis üyelik dosyalarına bazı evraklara ve arşive el koydu. Binada bulunan İl Sekreteri Salih Yıldız ve yöneticiler gözaltına alındı. Ayrıca son süreçte neredeyse HADEP'in basılmadık binası kalmadı. HADEP'in il ve ilçe örgütleri polis ablukası altında tutuluyor.

HADEP İstanbul il başkanının aralarında bulunduğu 13 kişi tutuklandı.

Kürt halkının özgürlük mücadelesinin sesi olan yayınları susturmak amacıyla devlet elinden gelen tüm yöntemleri kullanmaya devam ediyor. Yasaları yetmeyince MED TV'ye bu sefer sinyal gönderdi. Bu yolla onu susturmayı denedi. Welat Gazetesi'nin Olağanüstü Hal bölgesine girmesi yasaklandı. Gündem Gazetesi M. Can Yüce'nin bir yazısı bahane edilerek 1 ay kapatıldı ve Sorumlu Yazışmaları Müdürü Hayrettin Demircioğlu 1 yıl 8 ay hapis cezasına çarptırıldı.

Adana MKM basıldı.

Köy boşaltmalar, köy yakmalar; Kürdistan'da süren kirli savaş, katliamlar, infazlar... 75 yıllık terör cumhuriyetinin süregiden uygulamaları.

Sömürgeci sermaye devletinin Kürt halkına yönelik imha politikaları tırmanarak sürüyor. Çözüm Kürt halkının Türkiye işçi sınıfı ve emekçileriyle birlikte yükselteceği devrimdedir.

**Kürt halkına özgürlük!
Yaşasın işçilerin birliği,
halkların kardeşliği!**

Çete devleti saldırılarını yoğunlaştırıyor! Zulmünü artık ki çöküşünün hızlansın!

Sermaye devletinin devrimci harekete saldırıları son dönemde yoğunlaşmış durumda.

Son bir ay zarfında bir çok devrimci gazete bürosu basıldı. Kurtuluş'tan sonra son 3 gün içerisinde Atılım, Alinteri, BEKSAV, MKM, Gazi, Okmeydanı ve İdil Kültür Merkezleri, Özgür Kadın Derneği, Dayanışma, Özgür Halk, Devrimci Yurtsever Gençlik, Özgür Gelecek, Gökkuşluğu Kültür Merkezi, Alternatif Dergisi, Bulunmaz Kültür Merkezi, Alternatif Kültür Merkezi,

MED-KOM basıldı. Gözaltına alınanların sayısı ise 100'ü buluyor.

Kürt hareketine saldırılar yoğunlaşarak sürmektedir. Zindanlarda hücre tipi uygulamasını dayatan devlet en son Ceyhan Cezaevi'nde katliam girişimine soyunmuştur. Çete devleti, Susurluk'un yıldönümünde çetelerden hesabı kendilerinin soracağını söyleyen emekçilere de saldırmış ve bir çoğunu gözaltına almıştır.

Şu bir gerçektir ki sermaye devleti karşında yer alan devrimci ve yurtsever harekete saldırmaktan hiçbir zaman vazgeçmedi/vazgeçmeyecek. Bu saldırıların nedeni

yıkılışının yaklaşmasından duyduğu korkudur. Fakat yukarda sıraladıklarımızın ve hayatın gerçekliğinin anlattığı gibi saldırılar sadece devrimci-yurtseverlere değildir. Saldırıların hedefinde tüm toplumsal muhalefet bulunmaktadır ve devrimci harekete saldırılar bu bütünün içinde bir anlam kazanmaktadır.

Sermaye düzeni tarihinin en büyük krizini yaşamakta ve bundan çıkabilmek için faturanın işçi ve emekçilere ödetilmesi amacıyla İMF paketleri hazırlamakta ve uygulamaya çalışmaktadır. Fakat bu faturanın ödetilmesinin ya da onların söyleyişle "acı ilacın içirilmesi" nin kolay olmayacağı açıktır. Diğer

tarafından yukarda da söylediğimiz gibi düzenin çürümüşlüğü ve koruyucusu olan devletin çeteciliği bütün çıplaklığıyla ortadadır ve pisliği daha da yayılmaktadır. Saldırıları bu gerçeklik içerisinde bulunan devletin sıkışmışlığının ifadesidir.

Devletin saldırganlığı para etmeyecektir. Dün nasılsa bugün de saldıran devlet; dün nasılsa bugün de amacına ulaşamayacak, devrimin ayak seslerini dindiremeyecektir. Zulmünü artıranlar, çöküşlerini hızlandırmaktadır.

**Baskılar bizi yıldırılmaz!
Kahrolsun sermaye devleti!
Yaşasın devrim ve sosyalizm!**

3 Kasım'da İzmir'den notlar...

Devletin Susurluk'ta geçirdiği trafik kazasının 2. yıldönümünde İzmir Demokrasi Platformu düzenlediği basın açıklaması eylemiyle çeteleri protesto etti. Sümerbank önünde bir araya gelen yaklaşık 1000 kişi sloganlar eşliğinde yürüyerek Büyükşehir Belediyesi önünde toplandı.

KESK, DİSK, TEB, TURMOB, TTB, Mülkiyeliler Birliği, ÇHD, ÇGB, İHD, PSAKD, Halkevleri, Diş Hekimleri Odası, BP, DBP, HADEP, ÖDP, TSİP tarafından oluşturulan İzmir Demokrasi Platformu adına KESK dönem sözcüsü Alim Murathan oldukça uzun bir basın metni okudu. "Çeteler halka hesap verecek!", "Zindanlar boşalsın çetelere yer kalsın!", "Çeteler mecliste fabrikalar satışta!" vb. sloganların atıldığı eylem alışılmış şekilde sona erdi. Coşkusuz geçen eylem sırasında polis tehditkar tavırlarıyla yürüyüşe katılanları sindirmeye çalıştı. Polis bu pervasızlıklarına gerekli tepkinin verilememiş olması ise eylemin zayıflığının ve reformizmin etkili olmasının bir ifadesiydi.

Sermaye devletinin çeteleşmesinin, çürümesinin, kokuşmasının bir ifadesi olan Susurluk'un yıldönümü, bir görevi yerine getirir gibi gerçekleşen coşkusuz bir eylemle protesto edildi.

Kızıl Bayrak/İzmir

Susurluk ve devletin saldırılarına karşı Gazi Mahallesi'nde eylemler

3 Kasım'da Susurluk'la ortaya çıkan sermaye devletinin pisliklerini protesto etmek için Gazi Mahallesi'nde kitlesel bir eylem yapıldı. Saat 20:00 civarında, otobüslerin son durağından yaklaşık 100 kişilik bir kitle ellerinde meşaleler, "Ne Susurluk hükümeti, ne seçim! Adalet istiyoruz!" yazılı pankartla, Köşe Durağı'na kadar slogan atarak yürüyüşe başladı. Hasak Ocak Parkı'nda ise, yaklaşık 70 kişiden oluşan Halk Meclisi üyeleri de slogan atarak, Köşe Durağı'na doğru yürüyüşe geçti. İki grup birleşerek, slogan atıp, marş söylediler. Daha sonra cemevine doğru yürüyüşe geçen kitle burada toplanan 150 kişi ile birleşti. Burada birleşen kitle Sekizevler'e doğru slogan atarak yürümeye başladı ve civarda bulunan esnaflar kepenklerini kapattı. Daha sonra cemevine geri döndü ve Grup Ağıt'ın şiirleri ve türkülerini coşkuyla bir araya getirdi.

Kurulan halk kürsüsünde konuşmalar yapıldı. Tiyatro gösterisinin ardından Kurtuluş Gazetesi muhabiri bir konuşma yaptı. Gazi Halk Platformu ve Gazi Halk Meclisi'nin yaklaşık 150 metre arayla yaptığı eylemde "Susma sustukça sıra sana gerecek!", "Devrimci basın susturulamaz!", "Gazi'nin katili Susurlukluk devleti!" gibi sloganlar atıldı.

Sermaye devleti Susurluk'ta ortaya dökülen pisliklerini gizleyememektedir ve açıkça ben Susurluk'um demektedir. 4 Kasım Çarşamba günü Gazi Kültür Merkezi'ni keyfi şekilde basarak burada bulunan 8 kişiyi tartaklayarak gözaltına aldı. Bunun üzerine Gazi Halk Meclisi, Gazi Halk Platformu ve Gazili emekçiler karakol önünde oturma eylemi başlattı. Eylemi engellemeye çalışan polis, yolu trafiğe açın, arkadaşlarınızı bırakın dedi. Yolu trafiğe

açılmasına rağmen polis kimseyi serbest bırakmadı. Yaklaşık 20 dakika sonra da çevik kuvvet ve panzerleri eşliğinde saldırı hazırlığına başladı. Ama sloganlarıyla ve marşlarıyla kararlılığını gösteren kitle, "evlatlarımızı geri istiyoruz" sloganını atmaya başladı. Polis 5 kişiyi bırakmak zorunda kaldı, diğer 3 kişinin arandığı bahanesini ileri sürerek onları bırakmadı. Bunun üzerine kitle yeniden cemevine doğru slogan ve marşlar eşliğinde yürüdü ve eylem burada son verdi.

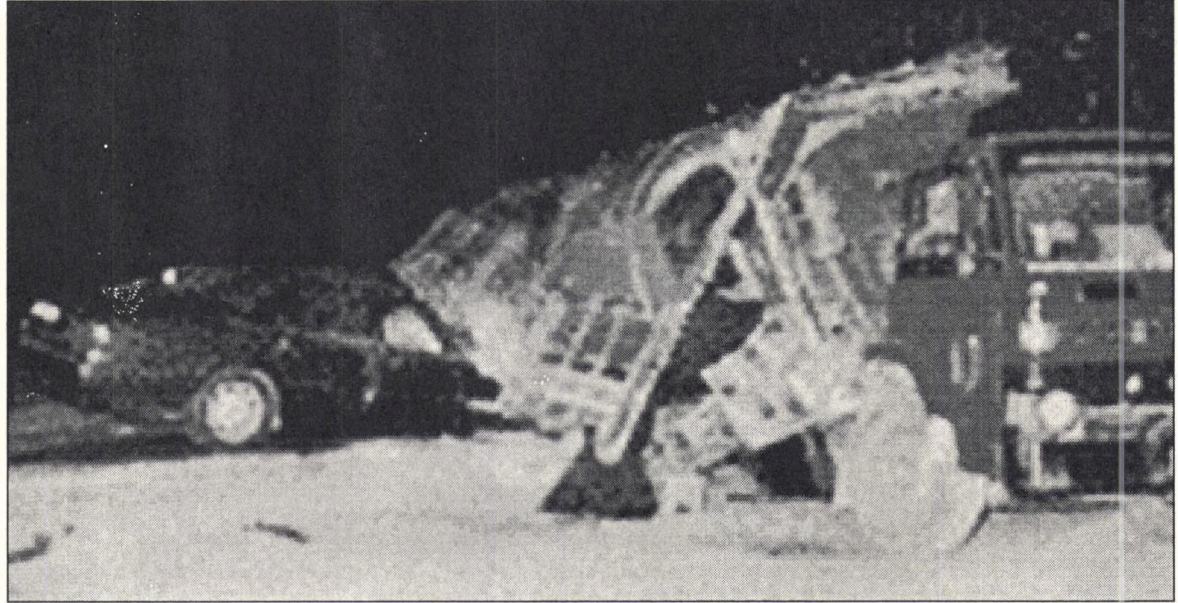
Devletin böylesi kültür ve sanat kurumlarına saldırarak alternatif bir kültürün yaratılmasını engellemeye çalışmasına emekçiler asla izin vermeyecektir.

**Çeteleşen devletten
hesap soralım!
Yaşasın devrimci dayanışma!**

**Gazi Mahallesi'nden
komünist bir işçi**

2. yılında Susurluk: Çürümüş ve kokuşmuş sermaye iktidarı yıkılmayı bekliyor

- 3 Kasım 1996:** Susurluk kazası
- 8 Kasım 1996:** M. Ağar İçişleri bakanlığından istifa etti
- 11 Kasım 1996:** İstanbul DGM Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturma başlattı
- 18 Kasım 1996:** Başbakan Erbakan soruşturma için Başbakanlık Teftiş Kurulu'na talimat verdi
- 20 Kasım 1996:** Sedat Bucak'ın ifadesi alındı
- 5 Aralık 1996:** Kemal Yazıcıoğlu, B. Ünal, İbrahim Şahin ve özel timciler görevden uzaklaştırıldı
- 10 Ocak 1996:** Teftiş Kurulu'nun hazırladığı rapor Adalet Bakanı Şevket Kazan tarafından açıklandı
- 13-14 Ocak 1997:** Özel timciler hakkında tutuklamalar
- 28 Şubat 1997:** Sahte "laiklik-şeriat" ikileminin tırmanışı
- 22 Temmuz 1997:** Tahliyeler başladı, görevinden alınanların görevleri bir bir iade edilmeye başlandı
- 23 Ocak 1998:** Kutlu Aktaş'ın hazırladığı Susurluk Raporu açıklandı
- 17 Ağustos 1998:** Çakıcı Fransa'da yakalandı ve "kaset savaşları" devri başladı

Susurluk'ta, 3 Kasım 1996 tarihinde yaşanan bir trafik kazasının üzerinden iki yılı aşkın bir süre geçti. Susurluk'taki kaza çürümüşlüğü ve kokuşmuşluğun bir tablosu oldu. Hem kazanın kendisi, hem de üzerinden geçen iki yıllık sürecin ışık tuttuğu gerçek ise: Çürümüşlüğü ve kokuşmuşluğun gerisinde düzenin olduğudur.

"Çürüyüp kokuşan herşeyden önce bir sınıf olarak Türk burjuvazisi, onun sınıf egemenliği, bu egemenliğin temeli olan Türkiye kapitalizmidir. Bunun sonuçları rejimin yapısında ve işleyişinden... en iğrenç bir biçimde açığa çıkmaktadır. Söz konusu olan, çürümüş ve kokuşmuş bir düzenin dayandığı bir sınıfın, çürümüş ve kokuşmuş devletidir..."

"Temiz toplum, bu devletin, onun hizmet ettiği sınıfın ve dayandığı düzenin altedilmesiyle, onların yıkıntıları üzerinde yeni bir toplum olarak kurulabilir ancak. Temiz toplum, boğazına kadar kirin, kanın ve her türlü pisliğin içinde olanların pis ve kanlı elleriyle değil, fakat işçi sınıfının ve tüm öteki çalışan emekçilerin

tertemiz elleriyle kurulabilir ancak..." (Kızıl Bayrak, 15 Kasım '96)

Susurlukla birlikte ortaya çıkan tablo her geçen gün daha da netleşti. Netleşen tablo çizilmeye çalışan "devlet içine sızmış çeteler" görünümü ile karartılmaya çalışıldı. TÜSİAD'ıyla, medyasıyla, "muhalefet"iyle düzen cephesi "çetelere karşı savaş" oyunu ile gölgelenmeye çalışıldı. Tırmandırılan "laiklik-şeriat" ikilemi ile kitleler sersemletilmek, ortaya çıkan tablo karartılmak istendi. Karartılmak istenen gerçek, pisliğin gerisindeki çürüten düzen, çeteleşen devlet gerçekliğinden başkası değildi.

"1000 operasyon"a karşılık "1000 aklama operasyonu"

Aklama operasyonlarına her gün yeni bir aklama operasyonu eklendi. Fakat bunlardan biri vardı ki o da "süper müfettiş" Kutlu Savaş'ın hazırlamış olduğu ve düpedüz bir "devleti aklama" operasyonu olan Susurluk Raporu idi. Rapor çürümüş ve kokuşmuş sermaye iktidarının "icraatlarının" tekil gerçekler halinde itirafının ötesinde

birşey değildi. Sermaye iktidarının itirafı Susurluk'ta ortaya çıkan tablonun üzerinin örtülmesi; itiraf edilen tekil gerçekler bütünü, yani çürümüş düzen, çeteleşmiş devlet gerçekliğinin örtülmesi çabasının bir ürünüydü.

Sermaye iktidarı itiraf ediyordu: "Ülkücüler 12 Eylül'den sonra pis işlerde tetikçi olarak kullanıldı". Gizlemek istedikleri 12 Eylül'den önce halka ve devrimcilere karşı kullanılmış oldukları, '90'lı yıllar boyunca yine aynı biçimde kullanıldıkları gerçeği idi.

Sermaye iktidarı itiraf ediyordu: "Kürt işadamlarını devlet öldürttü". Gizlenmek istenen tüm "faili meçhul" cinayetlerin gerçek failinin devlet olduğuydu. Bu gerçek "1000 operasyon yaptık" sözü ile hali hazırda dışa vurulan ve "dün yapıldı, bugün yapılır, yarın da yapılacaktır" pervasızlığı ile ortaya konan bir gerçektir halbuki.

Sermaye iktidarı itiraf ediyordu: "Bazı devlet görevlileri uyuşturucu ve kara para aklama işine bulaştı". Gizlenmek istenen bazı devlet görevlilerinin değil, bizzat devletin kendisinin bu işi

yaptığı idi. Kirli ve kanlı operasyonlar için, kirli savaş için gerekli fonların bir kısmının buradan sağlandığı idi. Çeteleşen devletin aynı zamanda mafyalaştığı idi.

Ve sermaye iktidarı itiraf ediyordu: "Azerbaycan'daki darbe girişimine bazı devlet birimleri bulaştı". Gizlenmek istenen ise yalnızca Azerbaycan'da değil, tüm Kafkasya'da, Balkanlar'da ve Orta Asya'da devletin ABD'nin hizmetinde bu tür kirli işlere bizzat katıldığı idi.

Gizlenmek istenen, pislüğün gerisindeki çeteleşen ve mafyalaşan devlet gerçeği.

Gizlenmek istenen, tüm yapıların karar ve organizasyon merkezinin MGK olduğu.

Tek çözüm devrim! Tek alternatif sosyalizm!

Burjuva cumhuriyet 75. yılına içerde kontr-gerilla cumhuriyeti, dışarda da emperyalizme uşaklık temelinde halklara düşmanlık çizgisini pekiştirerek giriyor. Toplumsal muhalefet üzerinde uygulanan terörün yelpazesi genişliyor... İşçi sınıfına ve emekçilere yönelik ekonomik-sosyal saldırılar tırmanıyor... Saldırı ve yıkım paketlerine dizginsiz bir terör eşlik ediyor... Kardeş Kürt halkına karşı kirli savaş sürüyor... ABD emperyalizminin bölgedeki taşeronluğunu üslenerek Suriye başta olmak üzere, komşu kardeş halklara karşı savaş çıkırtkanlıkları bir histeriye dönüşüyor... Aklama ve tahkimat operasyonları sürüyor... Her gün bir kirli dosya, kaset ortalığa atılıyor... Sermaye oligarklarının, medya patronlarının, generallerin, polis şeflerinin, MİT'çilerin, parlamenterlerin, parti başkanlarının, bakanların, mafya babalarının tümünün dolaysız bir biçimde içinde olduğu ilişkiler gizlenemiyor.

Devletin yeniden ve "illegal" örgütlenmesinin, uluslararası sermayenin siyasi bir tercihi, bir ihtiyacı olarak gündeme geldiği, CIA'nın planı ve denetiminde Türkiye dahil pek çok kapitalist ülkede hayata geçirildiği çoktan açığa çıktı. "Gizli devlet", "derin devlet" gibi adlar da verilen bu kontra örgütlenme ihtiyacına sermayeyi iten nesnellikse çürüyen sistemidir. Kontr-gerilla örgütlenmesi ve suçlarını, sermayenin sonunu geciktirmek için son çırpınışları olarak görmek gerekiyor.

Çakıcı'nın yakalanması vesilesiyle "Susurluk'un üzerine gideceğiz dedik, gidiyoruz" açıklamaları yapmakta gecikmemiş, MGK da çetelerin üzerine gidilmesini emretmişti. Çete artıkları "yakalandı" ve bu "büyük" bir başarı, yeni bir dönemin başlangıcı gibi sunuldu, devletin kendisiyle hesaplaşabildiğinin göstergesi olarak lanse edildi.

Düşününüz ki Susurluk raporlarında yer alan meşhur kaçak silahların Türkiye'ye girişinin üzerinden 5 yıl geçiyor. Eylül '93'ten, Eylül '98'e. 1000 operasyon'da kullanılan silahların kimin tarafından temin edildiği artık "zaman aşımına uğradı". "Çetelerle savaş" görünümü çizilirken, sermaye iktidarının gerçek yüzünü ortaya koymaya bu bile yeter.

Susurluk'tan bu yana, konuyla ilgili her yeni gelişme bu adresi gösteriyor. MGK'sı, MİT'i, meclisiyle, devlet bu ilişkiyi ne kadar inkar ederse etsin, üstünü örtmek için ne kadar uğraşırlarsa uğraşırlar yararı yok.

Susurluk kazası çeteleşmenin bir belgesiyse eğer, üzerinden geçen iki yıl da çürümüşlüğü ve kokuşmuşluğu ile yıkılmayı bekleyen sermaye iktidarının karşısında tek alternatifi ne olabileceğinin bir göstergesidir. Bu da sosyalist işçi-emekçi iktidarıdır.

Susurluk: "Yüzlerce bölüm devamı çekilebilcek bir film..."

Geçtiğimiz günlerde bir burjuva gazetesinin sanat sayfasında yer aldı bu cümle. Susurluk'ta ortaya saçılan "polis-mafya-siyaset üçlüsü"nün pislüğünü filme çekmeye başlayan bir yönetmenin ne kadar da "zengin" bir konu seçmiş olduğunu anlatan satırlarla sürüyor...

Evet, sermaye devletinin "Susurluk"ları bitmek bilmiyor. Çünkü sermaye düzeni denilen bataklık sürekli olarak pislik üretiyor.

Türkiye işçi ve emekçilerinin artık çok iyi bildiği o meşhur kazayı hatırlayalım:

3 Kasım '96 günü Susurluk civarında bir kamyon bir mercedes çarptı. Ama bu öylesine bir "trafik terörü" vakası değildi. Mercedesin içinden 4 kişi çıktı. Bunlardan üçü sermaye devletinin üç önemli kurumunu temsil ediyordu.

Mustafa Kocadağ; devletin en gözde emniyet müdürlerinden...

Sedat Bucak; Kürdistan'da bir toprak ağası ve devrimcilere karşı tarih boyunca silah elden bırakmamış bir "caş" aşiretinin reisi, aynı zamanda bir "milletvekili". Sermaye düzeninin Kürdistan kolunda görevli.

Abdullah Çatlı; ellerinden işçi, emekçi ve devrimcilerin kanı damlayan, devlet adına başta devrimcilerin katledilmesi olmak üzere; uyuşturucu kaçakçılığı yapan ve devletin yurtdışındaki kirli operasyonlarını örgütleyen bir paramiliter çete lideri. Sermaye devletinin yeraltı faaliyetlerini yürütmekle görevli. Aynı zamanda devletin

adına gerçekleştirdiği "küçük bir operasyon" (7 TİP'linin öldürülmesi) nedeniyle hakkında idam cezasıyla dava açılan, bu nedenle kırmızı bültenle köşe bucak "aranan" biri!

Ve arabanın bagajındaki uzun namlulu, değişik çap ve ebatla suikast silahları... Büyük olasılıkla 1001. operasyon için görev başındaydılar.

Kazadan sonra Susurlukçuların listesi genişledi. Pislüğün orduya kadar uzandığı JITEM'cilerden Teoman Koman ve Veli Küçük şahsında ortaya serildi. Ordu uçaklarıyla Kürt halkının tepesine bomba yağdırırken, panzerleriyle de Ortadoğu'nun uyuşturucularını taşıyordu.

Geçen iki yıllık süreçte sistemin nasıl çürüdüğü, devletin nasıl çeteleşmiş olduğu tüm çıplaklığıyla dışa vurdu. Bugünlerde "kaset savaşları" üzerinden pislüğün ortalığa saçılması sürdürülüyor. Pislige bulaşmayan parlamenter, işadamı, bürokrat, MİT'çi, ordu mensubu, polis kalmamış gibi...

Susurluk sürecinin başlangıcında polis ve siyasetin mafya ile bağlantıları önplandaydı. Şimdi ise sistemin asıl sahipleri sahneye çıkmış bulunuyor: Sermaye sınıfı. Son günlerdeki "kaset savaşları" bu adresi gösteriyor.

Geçtiğimiz iki yıllık süreç sermaye düzeninin nasıl çürüdüğünü, devletin nasıl çeteleştiğini apaçık gözler önüne serdi. Sermaye sömürü düzenini işletebilmek için yalnızca devletin yasal

terör kurumlarını (polis, ordu, MİT vs.) kullanmıyor. Yanısıra kendine bağlı para-militer faşist çetelerle iş görüyor. Yoğun sömürüyle elde ettiği artı-değerle hem polisini, ordusunu, hem de Çatlı'larını, Çakıcı'larını vb. besliyor. Bugün binlerce işçi ve emekçinin işsizliğe, açlığa mahkum edilmesi anlamına gelen özelleştirme ihaleleri Çakıcı gibilerinden soruluyor.

Susurluk ne iltir, ne de son olacaktır. Kapitalizm ayakta kaldığı sürece Susurluklar devam edecektir. Çünkü Susurluk kapitalizm denilen bataklıktan besleniyor. İşçiler ve emekçiler kapitalizmi tarihin çöplüğüne atıp sosyalizmi kurmadıkça, Susurluklar fabrikada bizi sömürmeye, sokakta evlatlarımızı öldürmeye, okulda gençlerimizi coplamaya; eroiniyle, kokainiyle tüketmeye; işimizi, aşımızı elimizden almaya, kamu emekçisini grevsiz-sendikası sömürmeye, yaşadığımız semtimizi polisiyle, askeriyle abluka altına almaya, her gün hayat pahalılığı altında bizleri ezmeye devam edecektir.

**Susurluk kapitalizmdir!
Bu pislği devrim
temizleyecek!**

Ö. Soylu

Çeteci medya ve Özel Tim üzerine...

Tim'den gelen haberlerin aynen yayımlanması ile kimi gerçeklerin gizlenmesi basın çetesinin görev alanındadır. Görev, kontr-gerillanın merkezi MGK'nin iddia ettiği gibi, sadece "kamu güvenliği açısından sakınca görülen" haberlerin sansür edilmesi değildir. Son olarak SEKA mitinginde işçilerin sloganlarına yansıdığı gibi, tamamıyla iki sınıf arasındaki günlük mücadelede sermayenin safında-hizmetinde çalışmaktır. Ne diyordu SEKA işçisi; "Satılmış medya, Sibel Can'a sahip çık!" İşte böyle... Emekçilerin haberleşme hakkı teklici medyaya kaldığı zaman, Sibel Can gibileri haber değeri taşır ama SEKA direnişi taşımaz. Çünkü sermaye sınıfının çıkarı böyle gerektirir. İşçi sınıfı için örnek eylem ve etkinlik haberlerini vermek şöyle dursun, yayılmaması için ellerinden geleni yaparlar. Hatta çeteci devletin diğer timleriyle elele, sınıfın gündemini sahte gündemlerle örtebilmek için hiç yoktan olay bile yaratırlar. Sokak çocuklarına karşı savaşta olduğu gibi.

Uyuşturucu, silah, kadın ticareti gibi mafya işleriyle uğraşan timlerin hiç sözünü etmiyoruz. Çünkü son günlerde Susurluk meselesi, yine aynı medyanın marifetiyle getirilip mafya olayına bağlanmaya çalışılıyor. Devletin konuyla ilgisi de, birkaç kendini bilmez bürokratla siyasinin kişisel suçlarına indirgenmeye... Oysa mafya işleri, halka karşı çeteleşmenin sadece kaçınılmaz sonu, bir tatlı para kaynağıdır. Devlet bu çeteleri uyuşturucu ticareti yapsınlar diye değil, suikast-sabotaj-cinayet işlesinler diye örgütledi. Örtülü ödenekler bunun için ayrıldı. Ama bir kez yeraltına çekildikten sonra, buranın eski sahipleri, mafya çeteleriyle karşılaşmamaları, hesaplaşmamaları ve örtülü ödeneklerin kat kat fazlası para kaynağına el atmamaları düşünülemezdi. Nitekim öyle de oldu. Kimilerini temizleyerek, kimileriyle elele vererek, mafya işlerini de kontr-gerilla üzerinden devletin tekelinde topladılar. Devlet mafya işine bakınca, mafya da devlet işleriyle ilgilenmek zorunda kaldı. Özelleştirme ihalelerinden bürokrat tayinlerine kadar, pek çok devlet görevi de mafya babalarının eline geçti.

İşte medyanın reklam kampanyası dışında kalan kimi timler ve görevleri...

Bugün bu timlerden kaç tanesinin görev başında olduğu bile bilinmiyor. Çünkü devlet, kontr-gerilla gerçekliğini inkar etmeyi sürdürüyor. Özellikle cumhurbaşkanı dahil olmak üzere, işin başında olan MGK tarafından. Bu inkar tutumu, Türk Gladyosu'nun suçlarına devam etme azmini de gösteriyor. Kontr-gerilla çeteleri görev başındadır. Adam kaçırma-ışkence-infaz-sabotaj-provokasyonlar sürecektir.

Fakat biz izin verdiğimiz sürece...

Devletin bakire bakanı, güzide sanatçıları, çeteler vb. üzerine...

Geçtiğimiz haftanın "en önemli" kamuoyalama gündemlerinden biri, Levent Kırca-Işlay Saygın savaşlarıydı. Saygın, bilindiği üzere aileden sorumlu(!) devlet bakanı oluyor. Levent Kırca-Oya Başar ikilisi de, yine bilindiği üzere, laik-demokratik-hukuk devletin güzide sanatçılarından.

Savaşa gelmeden, biraz Levent Kırca mizahından söz etmek gerekiyor. "Zülfü yare" dokunduğunu iddia ettikleri Olacak O Kadar programı dahil olmak üzere, ikilinin mizahında temel aldıkları kişilerdir. Pek çok siyasinin de içinde bulunduğu "tip"lemelerde, konuşma, yürüme, mimik, giyim-kuşam gibi kimi "eks'klik"lerle dalga geçmek ise bu mizahın özünü oluşturmaktadır.

Türkiye gibi kara mizaha biçilmez hazineler sunan bir ülkede, azınlıklarla, kişilerle alaya dayalı bir mizah, devlet sanatçılığıdır. En hafif ifadesiyle...

Mizah ve mizahçı tarafsız olamaz. Hiç kimse tarafsız olamaz, ama mizahçı hiç olamaz. Örneğin çeteleşme olayı. İki yıl evvel Susurluk yakınlarında devletin kamyona toslamasından bu yana, hem devlet hem halk cephesinde çeteleşme temel gündemlerden bir oldu, olmayı sürdürüyor. Peki Levent Kırca-Oya Başar (ve onların sanatı) hangisinden yanadır? Çeteleşen devletten mi, halktan mı? Burjuva medyanın hemen tümüyle yaptığı gibi, demokrat(!) Kırca da "Bir Dakika Karanlık" eylemlerine destek vermiş bile olabilir. Ne var ki, bu şahıslar sanatlarıyla bütünleşmiştir. Biz tutumlarını sahneledikleri "eserler"de görürüz. Buna göre değerlendiririz.

Olacak O Kadar'a konuk edilen siyasileri, başta çeteleşmenin başı (çeteci devletin de) Demirel olmak üzere, çeteleşmedeki rolleri, çetelerle ilişkileri, ellerinden damlayan kanla mı tanıtmışlardır? Ne gezer...

Örneğin Demirel tiplemesi; sesleri, heceleri ezerek, ağzını yayararak, bozuk bir Türkçe ile konuşması dışında, Demirel'i Demirel yapan hiç bir özelliği bulamazsınız bu tiplemde. Hele çeteleri, hiç... Bu zatın en ünlü sözlerinden biri (e çeteleşmenin başı dedik herhalde) "Bana sağcılar cinayet işliyor dedirtemezsiniz"dir. Susurluk'tan bu yana, "baba"nın hangi cinayet çetelerine babalık ettiği daha net ortaya da çıkmıştır. Ama devlet sanatçıları Demirel'i bu siyasi kimliğinden soyutlayarak canlandırırlar.

Işlay Saygın'ın "bekareti" üzerinden, şimdi, toplumsal bir yaraya parmak bastıkları söyleniyor. Oysa bu ülkede kadın sorunları, bekaret kontrolü...

nedeniyle intihar eden körpecik kız çocukları sorunudur, ışkencede tecavüze uğrayan devrimciler, cesedine bile tecavüz edilen gerillalar, kızları-oğulları "1000 operasyon"larda katledilen Cumartesi Anaları sorunudur. Bu ülkede kadın sorunu, hamile kalınca işten atılan kadın işçi sorunudur. İlkokul çağındaki çocuğunu simit tablası, boya sandığı, selpak torbası vb. ile sokağa salmak zorunda kalan analar sorunudur. Daha ergenlik çağındaki iken tecavüz ve cinayetle hayatı kayan çocukların, anaları-torunu yaşındaki çocukların tecavüzüyle hayatı kararır analar sorunudur. Daha onlarca, yüzlerce sorundur. Ama asla 40 yaşından sonra bakireliği ile övünen "saygın" bir maganda bakan sorunu değildir. Bu aynı şahsın bekaret kontrolünü savunan konuşması vardır örneğin. Bu 40 yaşında bekarın aileden sorumlu olduğu bakanlığı döneminde (ondan önce de olduğu gibi) devletin "genel" evleri, kutsal aile kurumuna hizmet vermeye devam etmiştir. Saygın gibi hamfendilerin 40-50 yaşına kadar bakire kalabilmesi, başka "saygın" hanımların parayla alınıp satılabilmesine bağlıdır çünkü. Hamfendi kendi bekaretini koruyabilmek için, Manukyanların vergilerini tıkr tıkr tahsil etmeyi sürdürmüştür. Yine bu bekar bayanın bakanlığı boyunca mafya da, devletle elele fuhuş ticaretini sürdürmüştür.

Ama devletin güzide sanatçıları tüm bunları görmezden-duymazdan gelmiş, daha doğrusu, zülfü yare dokunmak birazcık sıktığı için, tutup, 40 yaşını geçmiş bir "saygın bakire"nin bekaret kemerine dokunmaya kalkmıştır.

Sonuç ortada. Kurulduğundan bu yana bir engizisyon gibi işleyen RTÜK, devlet sanatçısı filan dinlememiş, Olacak O Kadar'ı da cezalandırılmıştır. Tüm muhalif yayınlar tırpanlanırken ekranlardan gülücükler saçarak icra-yı sanat eyleyenler, ucu kendilerine dokununca feryadı basıyor.

Hani size dokunmayan yılan bin yaşasındı?..

Dünden bugüne Türkiye kapitalizmi

Devletçilikten mafyala

Devletçilik ile özelleştirme, sanayi ile finans arasında bir karsıtlık değil, tersine bir uyum sözkonusudur. Aynı cumhuriyetin ilk yıllarında “Yurtta sulh, cihanda sulh!”de anlamını bulan dış politikası nasıl zayıf burjuvazinin ihtiyacı olarak gündeme gelmişse, bugün semirip güçlenen burjuvazinin ihtiyacı saldırgan, militarist ve şoven dış politikadır. Cumhuriyetin ekonomik politikalarında da aynı süreklilik, aynı iç uyum ve evrim sözkonusudur. Zira ortak bir temel, burjuvazinin sınıfsal ihtiyaçları sözkonusudur. Farklılıklar bu ihtiyacın dönemden kaynaklı farklılıklarından ibarettir. Devletçilik özelleştirmenin koşulları oluşana kadar ihtiyac duyulan geçici bir uygulamadır. Finans sektörü ise sermayenin kriz dönemlerinde kendiliğinden öne çıkar ve sermayenin değersizleşmesine belli ölçülerde engel olan bir kriz yönetim mekanizması işlevi görür. Bu süreçte değişen temel bir gerçek ise, sermaye cumhuriyetinin işçi ve emekçilerin çıkarlarını temsil etmediğinin görülmesinin kolaylaşmasıdır. Ama sendika bürokrasisinden sosyal-reformistlere kadar burjuvazinin sınıf içindeki Truva atlarının çarpıtma ve demagojilerini boşa çıkartmak için ulusal ekonominin 75 yılına ve bugüne kısaca bakmalıyız.

Sermaye cumhuriyeti büyük bir tantanayla 75. yılını kutluyor. 75 yıllık bu tarihsel süreçte burjuvazi ne iddia etti ise tersi bir gelişmeyle karşı karşıya kaldı. Buna şaşırılmamak gerekir. Bu, sadece işçi ve emekçi kitleleri kandırmaya yönelik yalanları yüzünden değil, kapitalizmin ileri doğru her adımının gerici sonuçları hazırlamasından dolayı böyledir. Zira kapitalist ekonomik temel üzerindeki bir toplumsal yapıda atılan her adım tüm diğer alanlarda da ekonominin çelişkili ve buhranlı yapısından kaynaklanan özellikler taşır.

Bugün bizzat sermaye iktidarı tarafından yaratılan milliyetçi-şoven bir toplumsal ortam sözkonusu. Halbuki bu dönem, cumhuriyetin kuruluş yıllarının tersine, burjuvazinin tarihinin en kişiliksiz, en ABD bağımlısı bir dış politika izlemek zorunda olduğu bir dönemdir. Bu cumhuriyete bütün güdüklüğüne rağmen bir parça ilericiğini veren şey, tarihin bir cilvesi olsa gerek, ABD mandasını reddetmesiydi. Öyle bir ülke düşününüz ki, NATO, IMF ve benzeri kuruluşlarla, ayrıca ikili gizli antlaşmalarla ABD'ye bağımlılıkla yetinilmiyor, bir de ABD-Türkiye-İsrail bloku ile bağımlılık daha da pekiştiriliyor. Burjuvazi bunu güçlülük göstergesi olarak suna dursun, daha şimdiden CIA ajanlarından sonra MOSSAD ajanları da devlet yöneticilerine emirler yağdırmaya başlamış bulunuyor.

Bu sadece devlet yönetimi alanında yaşanan bir kirlenme değildir. Toplumda ulusal kültür tümüyle değersizleştirilmiş, ulusal kimlik ise dejenere edilmiştir. Böylece sermayenin çıkarları gereği izlenen bir yanı ırkçı-faşist, bir yanı ABD hayranı politikalarla biçimlendirilen toplumsal yapı kozmopolit, kirli, geleceksiz ve amorf bir yığına çevrilmiştir. Buna karşı tek çıkış yolu işçi ve emekçilerin hareketlenmesidir. Yalnızca devrim bu tabloyu değiştirebilir. Sermaye iktidarı çelişkili varoluşu içinde bunun olanaklarını her geçen gün daha da çoğaltmaktadır.

1990'lar boyunca her hükümet daha hızlı bir özelleştirme iddiası ile başa geldi. Aynı hükümetlerin bir de cumhuriyetin temel ilkelerine bağlılıklarını ifade ettiklerini hatırlatalım. Böylece devletçilik ilkesi '90'ların Atatürkçülüğünde hiç hatırlanmayacak bir kavram haline geldi. Zira özelleştirme sadece bir ekonomik devir-teslim değil, aynı zamanda ideolojik ve politik bir saldırıydı da.

Başta işçi sınıfının özelleştirme kapsamındaki işletmelerindeki direnişi, burjuvazi için kaçınılmaz olan bu saldırının sessiz sedasız yapılmasına olanak tanımıyordu. Burjuvazi işte bu noktada yeniden devletçiliği, karma ve ulusal ekonomiyi, “halkın malı” olan KİT'leri hatırladı. Tabi ki sadece demagoji

malzemesi olarak. İşçilerin özelleştirme karşıtı mücadelesinin kendi iktidarının bütününe dönük bir karakter kazanabileceğinin bilincinde olan burjuvazi işçi sınıfı içindeki Truva atları aracılığıyla da bu demagojilerini yaymaya çalıştı ve halen de çalışıyor.

Son SEKA direnişi bir rastlantı oldu. 75. yıl kutlamaları için bütün bir haftayı tatil ilan eden sermaye iktidarı aynı günlerde işçi ve emekçilere dönük saldırısında hiç de tatil yapmadı. SEKA işçileri özelleştirme saldırısına direnişle karşılık verdiler. Cumhuriyet kutlamaları haftası SEKA işçileri için direniş haftasına dönüştü.

Burjuvazi, bütün basın-yayın organlarını kullanmasına, askerleri ve öğrencileri zorla yürütmesine ve tatil ilanlarına rağmen cumhuriyeti sahiplenecek pek bir kitle bulamadı. Daha doğrusu sahiplenecek emekçileri bulamadı. Cumhuriyeti doğal olarak burjuvalar ve gericiler sahiplendi. Kutlamalarda kitlesel bir emekçi ögesi/kimliği yoktu. Bu açıdan fiyasko olan kutlamaları sermaye basını yalanla, kitleleri onlarca kat göstererek aşmaya çalıştı. Öyle ki “Diyarbakır'da binler toplandı” diye verdikleri haberde İstanbul'da çekilmiş fotoğrafları kullandılar. Bu çürümüş bir düzenin ancak kirli yöntemlerle savunulabileceğini gösteren küçük ama anlamlı bir örnektir. Sermayenin temiz basının da temizliği bu kadardır.

Buna karşılık 31 Ekim'de SEKA için Kocaeli'inde yapılan mitinge onbinlerce işçi katıldı. Kötü hava şartlarına ve örgütlenmesinde doğru dürüst çaba harcanmamış olmasına rağmen miting sınıfın mücadele potansiyelini göstermesi açısından önemliydi. Sermayenin kontr-gerilla devleti gözaltı ve saldırılarıyla varlığını gösterdi. İşçiler, 29 Ekim'e katılan ama 31 Ekim'e katılmayan kesimlerin iki ayrı dünyadan, iki ayrı sınıftan olduğunu gördüler.

Sınıfın bunu görmesi ileri bir adımdır, ama yeterli değildir. Zira burjuvazi Truva atlarıyla 29 Ekimleri ve 31 Ekimleri uzlaştırmaya çalışıyor. Yerel burjuva parti yöneticilerinin mitinglere katılımıyla ya da doğrudan sendika bürokrasisiyle bu uğursuz oyun oynanıyor. Özelleştirmenin karşılığı sanki devletçilikmiş gibi, bugün gerçekleşme şansı hiç olmayan bir sahte alternatifle sınıfı kandırmaya çalışıyorlar.

Son 20 yıldır ekonominin rantıye karakterinin artışı ve buna paralel olarak ekonomideki mafyalaşma, bu demagojiyi güçlendirmek için kullanılıyor. Sanki kapitalizmde sanayi ile finans, kâr ile rant arasında uzlaşmaz bir karsıtlık varmış gibi sunulur ve mafyanın ekonomiye müdahalesine yönelik “temizlik” operasyonlarından da güç alınarak bir yalan kampanyası yürütülüyor.

yalanmış rant ekonomisine...

Burjuva cumhuriyetin tarihi, daha ilk kuruluş yıllarından itibaren emperyalizmle giderek artan ekonomik bağımlılık ilişkileriyle şekillenmiş, bu sonrasındaki sürecin her aşamasını belirlemiştir. Burjuvazi güçlendikçe ve daha da güçlenmesinin tek yolu olarak her seferinde emperyalizmle daha içice ilişkilere yönelmiştir. İster darbelerle, isterse burjuva demokratik açılımlarla olsun, bunların tümü emperyalizmle bağımlılığın güçlendirilmesine hizmet etmiştir. 1970'lere gelindiğinde, önüne "muasır medeniyetler"e ulaşma hedefini kovalı 50 yıl geçmiş olan burjuva cumhuriyeti büyük bir kavnak sıkıntısına girmiş, bir borç sarmalı içinde dönüp durmaktaydı. Derinleşen kriz koşullarında burjuva cumhuriyet, en büyük resmi makamları üzerinden ilan etiği gibi, artık "70 sente muhtaç" hale gelmişti.

Halbuki devletçilik ile özelleştirme, sanayi ile finans arasında bir karşıtlık değil, tersine bir uyum sözkonusudur. Aynı cumhuriyetin ilk yıllarında "Yurtta sulh, cihanda sulh!"de anlamını bulan dış politikası nasıl zayıf burjuvazinin ihtiyacı olarak gündeme gelmişse, bugün semirip güçlenen burjuvazinin ihtiyacı saldırgan, militarist ve şoven dış politikadır. Cumhuriyetin ekonomik politikalarında da aynı süreklilik, aynı iç uyum ve evrim sözkonusudur. Zira ortak bir temel, burjuvazinin sınıfsal ihtiyaçları sözkonusudur. Farklılıklar bu ihtiyacın dönemden kaynaklı farklılıklarından ibarettir. Devletçilik özelleştirmenin koşulları oluşana kadar ihtiyaç duyulan geçici bir uygulamadır. Finans sektörü ise sermayenin kar oranının düştüğü kriz dönemlerinde kendiliğinden öne çıkar ve sermayenin değersizleşmesine belli ölçülerde engel olan bir kriz yönetim mekanizması işlevi görür.

Bu süreçte değişen temel bir gerçek ise, sermaye cumhuriyetinin işçi ve emekçilerin çıkarlarını temsil etmediğinin görülmesinin kolaylaşmasıdır.

Ama sendika bürokrasisinden sosyal-reformistlere kadar burjuvazinin sınıf içindeki Truva atlarının çarpıtma ve demagogilerini boşa çıkartmak için ulusal ekonominin 75 yılına ve bugününe kısaca bakmalıyız.

"Muasır medeniyetler" hedefinden "70 sentte muhtaç"lığa...

Yüzyılın başında Osmanlı İmparatorluğu %90'ı sömürleştirilmiş bir devlettir. Ülke ekonomisi

emperyalistler tarafından talan ediliyordu. 1912'de başlayan Balkan Savaşı cumhuriyetin kuruluşuna kadar olan bir savaş döneminin de başlangıcıydı. 1923'de "genç" cumhuriyet baştan başa yıkılmış bir ekonomik temel devraldı.

Savaş politikanın başka araçlarla devamı, politika da ekonominin yoğunlaşmış hali olduğuna göre, uzun savaş yılları içinde ekonomik açıdan yıkımın ötesinde nelerin değiştiğine bakmalıyız. Birincisi, ulusal kurtuluş savaşı resmi sömürgeleştirmeye karşı bir savaştı. Bu emekçilerin iki kat fazla sömürülmeye karşı bir savaş içerisinde olduklarını gösteriyor. Ama savaş temelde Türk burjuvazisinin çıkarları için verildi. "Genç" cumhuriyet Türk ticaret burjuvazinin iktidarıydı ve emekçiler için vaadi iki kat fazla olmasa da sömürülmeleri idi. Ulusal kurtuluş savaşının kazanılmasıyla kaldırılan kapitülasyonların, gümrük duvarları üzerinde kurulan ulusal hakimiyetin bütün sonucu buydu. Buna karşın "genç" cumhuriyetin "genç" Türk burjuvazisi fazlasıyla zayıftı. Burjuvazinin herhangi bir evrede göstereceği siyasal ve toplumsal rol ile ekonomik gelişkinliği/sermaye birikimi arasında güçlü bir bağ bulunmaktadır. Dolayısıyla 1920'lerin başında kendi ekonomik zayıflığıyla toplumsal-politik plandaki belirleyici ağırlığının arasındaki uçurumu kapamak amacıyla Türk burjuvazisi gayrı-müslim kesimlerin sermayelerini çeşitli yollarla transfer etmeye girişti. Bu Osmanlı İmparatorluğu'nda sermaye birikiminin Rum, Ermeni ve Yahudi kesimleri içinde toplanması ya da birikmesine de bir müdahale idi. Türk

burjuvazisi bu kesimlerin emperyalist işgalcilerle doğrudan işbirliği yapmasını da fırsat bilerek sermayelerini devralmaya girişti. Bu cumhuriyet tarihi boyunca Türk burjuvazisi tarafından şovenizmin kışkırtıldığı her noktada gözetilen bir amaç olmuştur. Dönüp bakıldığında, Ermeni tehciri ve soykırımının gerisinde onların bölgedeki sermaye birikimini ellerinde tutmalarının da bir payı olduğu görülecektir. Ya da 6-7 Eylül Olayları'nda görüldüğü gibi, burjuva cumhuriyet provokasyonlarla kitleleri sokaklara çıkartmış, esas olarak sol çevrelere, ama bir yandan da Rum işyerlerine saldırtmıştır. Bu Osmanlı'dan kalan talancı anlayışın en zayıf olunan dönemlerde bile nasıl uygulanmaya çalışıldığının iyi bir göstergesidir. Cumhuriyet herşeyi burjuvazi için yapmıştır ve hep öyle yapacaktır.

Dolayısıyla cumhuriyet Türk burjuvazisine Misak-ı Milli sınırları içerisinde bir koruma alanı yaratmıştır. Bir yandan kapitülasyon benzeri uygulamalar kaldırılarak emperyalist sermayenin ayrıcalıkları kaldırılmış, bir yandan da ülkedeki sermaye birikimi Türk burjuvazisinin elinde toplanmaya çalışılmıştır.

İzmir İktisat Kongresi cumhuriyetin ekonomik yönelimini net bir biçimde ve oldukça erken bir tarihte ortaya koydu. Süngü zoruyla kovalanan emperyalistler teşviklerle ülkeye yatırım yapmaya çağırıldı. Aslında bu yönelim daha ulusal kurtuluş savaşı sürerken Fransa'yla yapılan ekonomik antlaşmalardan da belliydi. Emperyalistlerin bu yönelim çerçevesinde savaşı daha yıkıcı hale getirmediğini ve uzatmadıklarını söyleyebiliriz. Zira kapitalist ekonomik temelden kopulmadığı sürece, kapıdan kovulmanın bacadan girmesi bir ekonomi yasasıdır. Ülkeyi yeniden kurmak için gereken sermaye emperyalistlerden istenecektir. Ve emperyalizm girdiği ülkede salt bir ekonomik ilişki olarak varolmaz, kendine uygun bir politik-toplumsal şekillenme yaratır. Kurtuluş Savaşı öncesinde Sovyetler Birliği, 1917 Ekim Devrimi'yle, emperyalizmden tümüyle kopmuş ve sosyalist bir yol seçmiş ve "genç" cumhuriyetin karşılaştığıyla kıyaslanamaz yıkıcılıkta ve uzunlukta bir savaşa girmek zorunda kalmıştı. Kurtuluş Savaşı bir bakıma bu ortamdaki objektif olarak yararlanmış oldu.

İzmir İktisat Kongresi'yle kapitalist temellerde liberal bir ekonomik yönelim hedeflenmişti. Ama dünya kapitalizminin 1929'la derinleşen ekonomik krizi buna izin vermedi. Dünya kapitalist ekonomisinin bir bütün olarak daraldığı koşullarda, "genç" cumhuriyet, sanayi ve altyapı için ne yabancı girişim olanağı ne de doğru dürüst kredi bulabildi. Böylece Türk burjuvazisinde zaten olmayan, dışardan

da bulunamayan sermaye birikimi ve sanayi altyapısını kurma işi bizzat burjuvazinin devletin işi haline geldi. İşte “kamu sektörü”, “halkın malı” olarak sunulan büyük kapitalist devlet işletmeleri böylece kuruldu. Halktan en ağır şartlarda toplanan vergiler eğitim ve sağlıktan ya da işçilerin, emekçilerin yaşam koşullarını iyileştirmekten önce bu devlet işletmelerinin kuruluşu için kullanıldı.

Bu açıdan bakıldığında, kuşkusuz bunlar işçi ve emekçilere aittir. Ama bu açıdan bakılığında, ülkede üretilen (devlet ya da özel sektör farkı gözetilmeksizin) tüm değerlerin, tüm fabrika ve işletmelerin işçi ve emekçilerin kolektif mülkü olmasından doğal birşey yoktur. Zaten bir devrimin esasta sağlayacağı da burjuvaziden bunu geri almaktır. Ancak burjuvazi devletin bugünkü sınıf karakterini, yani sermaye iktidarı olduğu gerçeğini gizleyerek, bir yandan bu işletmelerin “halkın malı” olduğunu işliyor, öte yandan ise işçilerin devlet mülkiyeti üzerinde hiçbir söz ve yönetim hakkı bulamadığını...

Bu işletmelerin emekçi halka esasa ilişkin bir yararı olmadı. Burjuvazi içinse bunlar, devlet sektörü olmanın avantajıyla hammaddeleri özel sektörün kullanımı için ucuz girdiye çeviren bir rol oynadı. Burjuva devlet özel sektörü koruma/gümrük duvarları içinde ve halktan gaspettikleriyle kurduğu bu devlet işletmeleri sayesinde semirtti.

1930'ların kapitalist dünya sisteminde piyasa ekonomisine müdahale ve devletçi ekonomik tedbirler kriz yüzünden zaten bir gereklilik ve yaygın bir uygulamaydı. ABD'de Roosevelt'in “New Deal” politikası dünyanın en liberal ve en güçlü kapitalist ekonomisinde bile devlet müdahalesinin zorunluluğunun bir ilanıydı. “Genç” cumhuriyet 1930'lardaki ekonomik ortamda büyüdü. Henüz emperyalist dünya sistemiyle ekonomik anlamda bütünleşmemiş olması nedeniyle kriz Türkiye'yi sistemin toplamındaki kadar ağır vurmadı. Ama bu devletçi ve ulusal ekonomi yönündeki ideolojik tercihlerin değil, kriz yıllarıyla burjuva cumhuriyetin kuruluş yıllarının üst üste düşmesinin bir sonucuydu. '30'lardaki bu süreç devletçiliğin beklenenden daha büyük bir ağırlığa ve sürece yayılmasını doğurdu ve sanki bir ideolojik tercihin sonucu gibi sunulmasını kolaylaştırdı. Dahası devlet ağırlıklı karma ekonomik modelin hem kapitalizmden ayrı bir şeymiş gibi sunulmasını, hem de başarılı bir ekonomik büyüme getirdiği yanılsamasını güçlendirdi. '30'larda Kadro Hareketi'nin, '60'larda ise YÖN akımının devletçilik, “kamu” sektörü ile ilgili yanılsamalarının gerisinde özellikle '30'ların tablosunun demagoji malzemesi yapılabilecek bir görünüm sunmasının etkisi vardır. Halbuki Türkiye'nin karma ekonomisi ile elde edilen başarılarla '30'ların kapitalist dünyasından değil de Sovyetler Birliği üzerinden bakıldığında, “genç” cumhuriyetin ilerlemek bir yana yerinde saydığı bile söylenebilir. Türkiye, ekonomisinin zayıf dış bağları yüzünden krizin yıkıcı etkilerinden korunmuştu. Ama Sovyetler Birliği sosyalizmin üretici güçleri özgürleştirmesinin ürünü olarak on yılda yüzyıllık bir ilerleme sağlamıştı. Bu gelişmenin Rusya'nın geniş hammadde olanakları yüzünden sağlanmış olduğu tütünden spekülasyonlar tümüyle gerçek dışıdır. Zira Sovyetler Birliği'nin gelişimi sadece bir üretim artışı olarak değil, aynı zamanda teknolojik bir atılım olarak da kendini göstermiştir. Daha '30'larda Sovyetler Birliği kuramsal fizik gibi bir alanda dünya çapında en ileri ülkelerden birisiydi. Bu yanılla Türkiye'de “anayurdu demir ağlarla örme”de

Türkiye, ekonomisinin zayıf dış bağları yüzünden krizin

yıkıcı etkilerinden korunmuştu

Ama Sovyetler Birliği sosyalizmin üretici güçleri özgürleştirmesinin ürünü olarak on yılda yüzyıllık bir ilerleme sağlamıştı. Bu gelişmenin Rusya'nın geniş hammadde olanakları yüzünden sağlanmış olduğu tütünden spekülasyonlar tümüyle gerçek dışıdır.

Zira Sovyetler Birliği'nin gelişimi sadece bir üretim artışı olarak değil, aynı zamanda teknolojik bir atılım olarak da kendini göstermiştir.

Daha '30'larda Sovyetler Birliği kuramsal fizik gibi bir alanda dünya çapında en ileri ülkelerden birisiydi. Bu yanılla Türkiye'de “anayurdu demir ağlarla örme”de

ifadesini bulan gelişmenin

gerçek sınırlılıkları anlaşılabılır.

Ensonu, 1930'larda Türkiye'deki her gelişme emekçilerin acı, yıkım ve yoksullukları üzerine kuruluyorken, Sovyetler Birliği'nde aynı süreç

işçi ve emekçilerin çalışma saatlerinin düşürülmesi ve yaşam koşullarının yükseltilmesiyle birlikte

gerçekleştirildi.

ifadesini bulan gelişmenin gerçek sınırlılıkları anlaşılabılır. Ensonu, 1930'larda Türkiye'deki her gelişme emekçilerin acı, yıkım ve yoksullukları üzerine kuruluyorken, Sovyetler Birliği'nde aynı süreç işçi ve emekçilerin çalışma saatlerinin düşürülmesi ve yaşam koşullarının yükseltilmesiyle birlikte gerçekleştirildi.

Savaşa katılmamış olmakla birlikte İkinci Emperyalist Savaş yılları genç cumhuriyetin hiç de “sınıfsız, sömürsüz, kaynaşmış bir kitle” olmadığını halk tarafından da görüldüğü bir dönemdir. Sözde savaşa girmemekle övünülen barış yılları emekçiler için son derece ağır bir yıkım dönemi oldu. Askerlik süresi uzatıldı ve emekçiler üretim süreçlerinden koparıldı. O dönemde yasal olan angarya daha da ağırlaştırıldı. Bu cumhuriyeti gönüllü çalışma üzerine kurduğunu iddia eden burjuvazi için acı bir gerçektir. Bu süreçte dünyanın kendi kendine yeterli sayılı tarım ülkelerinden biri olan Türkiye'de karne uygulamaları ve açlık başgösterdi. Hem de tahıl siloları ağzına kadar doluyken. Cumhuriyet sadece savaş tehlikesi nedeniyle değil, doğrudan burjuvaziyi güçlendirmek için de bu ekonomik politikaları izledi. Aynı yıllarda ve savaş şartlarında Sovyet halkının gönüllü fedakarlığı ve direnciyle kıyaslandığında, sermaye cumhuriyetinin emekçilerle ilişkisi arasında ne büyük bir uçurum olduğu ayrıca görülecektir.

Savaş sonrasında dünya kapitalizmi uzun süreli ve gerçek bir büyüme dönemine girdi. Böylece emperyalist sermaye bağımlı ve yeni sömürge ülkelere doğrudan yatırımlar ve kredi yoluyla girmeye başladı. Daha CHP iktidardayken, 1946'da Breton Woods Antlaşması'yla IMF'nin ülkeye girişinin ilk adımını attı. Dahası kuruluş yıllarının Milli Şefi İsmet İnönü, “yeni bir dünya kurulur, Türkiye'de burada yerini alır” derken, politikayı olduğu kadar bu ekonomik temeli kastediyordu. İkinci Emperyalist Savaş'ın bitişiyle burjuva cumhuriyet isteyip de bir türlü imkanını bulamadığı emperyalist sisteme bağlanmanın olanaklarına kavuştu. Böylece 1930'ların devletçiliğinin hiç de ideolojik bir tercihin ürünü değil, bir zorunluluğun sonucu olarak ortaya çıktığı da anlaşıldı.

Kemalizmin etkisindeki akımların 1950'leri karşı-devrim yılları saydıkları biliniyor. Bu herşeyden önce cumhuriyetin ilk yıllarının kuruluş

çabalarını ve tercihlerini iç ve dış şartlarından uzak ele aldığı için hatalıdır. Bu görüş sahipleri herşeyden önce devletçilikten çark edilen uygulamaların, emperyalizmle girilmiş ekonomik ilişkilerin hiç de Demokrat Parti hükümetlerini gerektirmediğini unutmaktadırlar. Bütün '40'lar boyunca süren CHP hükümetleri, bir yandan savaş zenginleri, bir yanda IMF ve ABD askeri antlaşmaları ve karşılığında beddularını topladığı bir halk gerçeği yaratmıştır. Aslında CHP'yi çok partili seçimlere zorlayan da, diğer etmenlerin yanı sıra, cumhuriyetin işçi ve emekçi düşmanı karakterinin kitleler tarafından bir ölçüde farkedilmesi ve sezilmesidir. Bu etki öylesine güçlüdür ki, DP'nin '50'ler boyunca bütün baskı uygulamalarına rağmen uzun süre halktan kerhen destek bulabilmesinde CHP'nin daha baskıcı ve daha sömürücü bir yönetim getireceği düşüncesinin ve '40'ların hatıralarının güçlülüğü çok belirgindir. 1950'lerde karşı-devrim tezinin yanlışlığının bir başka göstergesi, devletçilikten ve devlet müdahalesinden iradi kararların ürünü olarak toptan ve bir bütün olarak değil, burjuvazinin sermaye birikiminin elverdiği ölçüde ve yavaş yavaş geri çekililmiş olunmasıdır. '50'ler ve '60'lar Türkiye'de kapitalist gelişmenin hız kazandığı yıllar oldu. Giderek büyüyen

sermaye birikimi içinde daha geniş üretim ölçekleri ve daha geniş altyapı ihtiyaçları doğdu. '60'lar boyunca hala da ağır sanayi altyapısından yoksun olan sermaye iktidarı bunun kuruluşu çabalarına girişti. Aliaga Petrol Rafinerisi, İSDEMİR Demir-Çelik Eşletmesi, Seydişehir Alimünyum Tesisleri gibi sadece Türkiye'nin değil bölgenin de en büyük ağır sanayi işletmeleri o yıllarda kapitalist devlet işletmeleri olarak kuruldu. Bir başka noktaya da dikkat çekmek istiyoruz. O yıllarda kurulan sayısız işletmeler arasında örnek seçtiğimiz işletmelerin kurulmasında emperyalistlerden yeterli kredi bulunamadı. Dönemin Demirel hükümeti bu işletmeleri Sovyet kredileri ve desteği ile kurdu. Bu '60'ların dünyasının istisnai bir olgusu değildir. Sömürgeciliğin yıkılışı ve kurulan bazı milli burjuva cumhuriyetlerinin “kapitalist olmayan yol”dan kalkınma çabaları ve kredi-yatırım olanaklarını SSCB'den bulmaları sözkonusudur. '60'lardaki bu ortam sosyalizmin burjuva-kalkınmacı ideolojilerle bulaşık eklektik bir kavranışına yolaçmıştır. Böyle bir tablo içinde '60'lar Türkiye'si özel sektörle devlet sektörü ilişkisi üzerinden bir karşı-devrim tablosundan çok dünkü karma ekonominin kendine özgü bir devamını andırıyordu. Ama gelişen kitle hareketliliği ve bulanık sosyalizm kavrayışı '30'ların ve '60'ların bu süreklilik tablosuna bakarak bir değerlendirme yapılması imkanını vermiyor.

Burjuva cumhuriyetin tarihi, daha ilk kuruluş yıllarından itibaren emperyalizmle giderek artan ekonomik bağımlılık ilişkileriyle şekillenmiş, bu sonrasındaki sürecin her aşamasını belirlemiştir. Burjuvazi güçlendikçe ve daha da güçlenmesinin tek yolu olarak her seferinde emperyalizmle daha iç içe ilişkilere yönelmiştir. İster darbelerle, isterse burjuva demokratik açılımlarla olsun, bunların tümü emperyalizmle bağımlılığın güçlendirilmesine hizmet etmiştir.

1970'lere gelindiğinde, önüne “muasır medeniyetler”e ulaşma hedefini koyalı 50 yıl geçmiş olan burjuva cumhuriyeti büyük bir kaynak sıkıntısına girmiş, bir borç sarmalı içinde dönüp durmaktaydı. Derinleşen kriz koşullarında burjuva cumhuriyet, en büyük resmi makamları üzerinden ilan ettiği gibi, artık “70 sente muhtaç” hale gelmişti.

(Devam edecek...)

Özelleştirme saldırısında son durum

Sermaye iktidarı tarafından 1986'dan başlayarak devreye sokulan özelleştirme politikaları giderek sınıfa saldırının temel biçimlerinden biri oldu. 1994'te Özelleştirme Yasası'nın kabulünden bu yana ulaştığı düzey ve sınıfa dönük etkileri herhangi bir tartışma gerektirmeyecek açıklıktadır.

Özelleştirmede 1998 yılı: Anadol-D Hükümeti 1997 yılı içerisinde iktidara geldi. Yeni hükümet sermaye iktidarı için hızlı özelleştirmeciliğini yeni yıla girilmeden önce açıkladığı özelleştirme programıyla ilan etti. Program 1998 yılında özelleştirmeden çok şey beklendiğini gösteriyordu. En temel sektörlerdeki en büyük işletmeler özelleştirme programının kapsamı içerisinde görünüyordu. Sermaye iktidarı 12 milyar dolar gibi oldukça yüksek bir özelleştirme geliri hedefi açıklayarak saldırıya geçti. Fakat gelişmeler daha en başından beri umduğu şekilde olmadı. Sermaye iktidarı ilk olarak termik santrallere yönelmişti. Ancak bu yönelim termik santrallerde çalışan işçilerin eylemli tepkisiyle karşılaştı. Termik santral işçileri özelleştirmenin kendileri için ne anlama geldiğini görmüş ve çeşitli eylemlerle bu girişimi yanıtlamışlardı. Enerji sektörüne dönük özelleştirme çabaları başka etkenler yanında bu eylemlerin de basıncıyla hız kesti. Hükümet, özelleştirme karşıtı eylemlerin meşruluk ve yaygınlık kazanması ihtimali karşısında belli manevralara ihtiyaç duydu.

Özelleştirme programında esasa ilişkin bir değişikliğe gidilmedi. Fakat öncelikler yer değiştirdi. Enerji sektöründe karşılaşılan "sorunlardan" gereken dersler çıkarılarak, temel sektörlerdeki işletmelerin (POAŞ, PETKİM, TÜPRAŞ, TELEKOM vb.) özelleştirmeleri bir süre için arka plana itildi. Onun yerine İş Bankası hisselerinin satışı ve GSM (cep telefonu) hat lisanslarının devri gibi "sorunsuz" özelleştirmeler öne çıkartıldı. Abartılı bir propaganda eşliğinde, hükümetin ne kadar hızlı ve başarılı bir özelleştirmeci olduğu görüntüsü yaratılmaya çabalandı.

Sorunsuz özelleştirmeler "başarıyla" tamamlandıktan sonra rüzgarı arkasına aldığı düşünün sermaye iktidarı sıranın artık nihayet büyük işletmelere geldiğini düşünerek start verdi. Petrol Ofisi A.Ş. (POAŞ)'ın %51'lik hissesinin İş Bankası, Bayındır Holding, Park Holding, ve PÜAŞ'tan oluşan konsorsiyuma 1 milyar 160 milyon karşılığında satılması bu bakımdan bir ilk adımdı. POAŞ'ın devri için gerekli işlemler hazırlanırken diğer büyük işletmelerde de özelleştirmeye dönük hazırlıklar yoğunlaştırılıyordu.

Özelleştirmelerden doğrudan zarar gören işçi ve emekçilerin hatırı sayılır bir tepkinin gelmediği koşullarda sermaye için ciddi bir problem yok gibi görünüyordu. Şimdiye kadar ağır aksak ilerleyen özelleştirme uygulamaları nihayet hız kazanacak, büyük sermaye ortaya konan yağma ve talan olanaklarından alabildiğine yararlanacaktı.

'98 yılının sona ermek üzere olduğu bugünlerde gözlenen tablo ise bundan çok farklı. Sermayenin özelleştirme politikaları farklı nedenlerle büyük ölçüde ve en azından bu yıl için önemli ölçüde boşa çıktı. Bunun nedenlerinden bazılarını kısaca sıralayabiliriz.

Özelleştirmelerin hızlanması sermayeye sunulan yağma ve talan olanaklarının da alabildiğine artması anlamına geliyordu. Dolayısıyla büyük sermaye grupları ve türedi-mafya sermaye grupları arasında yaşanan yağmadan pay kapma savaşı da aynı

ölçüde şiddetlendi. Değişik sermaye grupları yağmadan daha fazla pay kapabilmek için her türlü "becerilerini" sergilemeye, iktisadi ve siyasal olanaklarını, kirli ilişkilerini sonuna kadar kullanmaya başladılar. POAŞ'ta da bu böyle oldu. İhalenin İş Bankası konsorsiyumuna verildiği 15 Temmuz'da açıklanmasına rağmen buradaki kavga bitmedi. Rekabet Kurulu'nun, mahkemelerin ve ÖYK'nın değişik kararları birbirini takip etti. Farklı hesapların çatışması ve it dalaşının uzaması POAŞ'ın özelleştirilmesini bir yılan hikayesine çevirdi. Bunun anlamı POAŞ özelinde de olsa hükümetin öngördüğü özelleştirme temposunun bir kez daha yakalanamaması, havada kalmasıydı.

Sermaye cephesinde bu it dalaşı yaşanırken işçi sınıfı ve emekçiler çok sınırlı bazı çabalar dışında süreci suskunlukla izlediler. Saldırıya karşı ilk tepki daha çok POAŞ işçilerinden beklenirken mücadele bayrağı pek de beklenmeyen bir sektörden, pek de beklenmeyen bir biçimde yükseltildi. SEKA işçileri direnişe geçtiler.

SEKA'nın çeşitli gayrimenkulleri daha önce sermayeye peşkeş çekilmiş fakat işçi ve emekçiler buna güçlü bir tepki göstermemişlerdi. SEKA'nın İzmit'te kurulu en eski fabrikası ÖYK'nın 14 Eylül'de verdiği ani bir kararla kapatılınca bu işletmede çalışan işçi ve kamu emekçileri ortak eyleme başladılar. İzmit fabrikasında başlayan "işyerine kapanma" eylemi birkaç gün içerisinde SEKA'ya bağlı diğer işletmelere de yayıldı.

SEKA'da süren eylem kısa sürede özelleştirme karşıtı bir direniş odağına dönüştü. Direniş başta İzmit olmak üzere sınıfın ve emekçilerin çeşitli kesimlerince nispeten yaygın bir dayanışmayla da desteklendi. Geniş bir katılım ve destekle sürdürülen, belli bir kararlılık taşıyan direniş son dönemde özelleştirmeye karşı yaşama geçirilen en ciddi eylem oldu. Sınıfın geniş kesimlerine özelleştirme karşıtı mücadele konusunda yol gösteren önemli bir deneyim yaratıldı.

Sermaye iktidarı SEKA'da hiç ummadığı bir biçimde karşısına dikilen bu barikatı nasıl aşacağını düşünür ve çeşitli manevralara geliştirilmeye çalışırken özelleştirme politikalarını sekteye uğratan bir başka önemli gelişme daha yaşandı. "Kaset savaşları" başladı. Dahası kaset savaşlarının bir ucu özelleştirme ihalelerine de uzandı. Alaaddin Çakıcı ve holding patronu Korkmaz Yiğit arasında geçen telefon konuşması özelleştirme ihalelerinin gerisinde yatan tüm pislikleri, kirli ve karmaşık çıkar ilişkilerini de gözler önüne seriyordu. Özelleştirmelerin altından karmaşık mafya-çete bağlantılarının ortalığa saçılması gerçekte bu satışların hangi amaçlarla yapıldığını da açıklar nitelikteydi. Bir türlü silinemeyen "çete devleti" görüntüsünün "vatan-millet" için yapıldığı propaganda edilen özelleştirmelerle kesişiyor olması özelleştirmelere karşı duyulan tepkinin çetelere karşı

duyulan tepkiyle birleşmesi "tehlikesini" de içinde barındırıyor. Bunu hemen farkedenden sermaye devleti, şimdiye kadar "blok satış" yoluyla özelleştirilen 6 banka, 24 çimento fabrikası, 10 yem fabrikası, PETLAS ve gıda sektöründeki çeşitli KİT'lerin özelleştirme ihalelerinin yeniden inceleneneceğini, usulsüzlük veya mafya bağlantıları tespit edilirse bunların iptal edileceğini ilan ederek kendini temiz çıkartmaya çalıştı.

Yaşanan bu gelişmeler sermaye devletinin özelleştirme politikalarının soluğunu kesen, hızını düşüren etkenler oldu. Fakat bunlarla birlikte özellikle uluslararası sermayenin özelleştirme yatırımlarından kaçmaya başladığı oldugusunuda eklemek gerekir. Uzak Asya'dan başlayıp Rusya'ya sıçrayan ve tüm dünyaya yayılması an meselesi olan global mali kriz, sermaye sahiplerini buna uygun tedbirler almaya zorluyor. Mahkemenin verdiği yürütmeyi durdurma kararını fırsat bilen İş Bankası konsorsiyumunun POAŞ ihalesinden çekildiğini açıklaması gelişen yeni duruma uygun bir politika olarak algılanabilir.

Özelleştirme politikalarını zora sokan tüm bu gelişmeler, Anadol-D Hükümetini bu konuda yeni politikalar üretmeye zorlayacaktır. Zaten daha şimdiden bu yılki özelleştirme hedeflerinden büyük ölçüde vazgeçilmiş bulunuyor.

PETKİM ve TÜPRAŞ gibi büyük özelleştirmeler gelecek yıla ertelendi. SEKA İzmit fabrikasının kararına uzun süre direnen ÖYK, direnişçi işçilerin Ankara'ya yürümelerinden hemen önce kararı iptal ettiğini duyurdu. Türkbank hisselerinin Korkmaz Yiğit'e devir işlemleri durduruldu. Bankanın hesaplarına da el kondu.

Daha birçok yeni olgudan sözedilebilir. Fakat kısaca sonuç şudur. Sermayenin 1998 yılı için öngördüğü özelleştirmeler hayata geçirilmemiş, saldırı sermayenin öngördüğü çapta ve şiddette olmamıştır. Bu, daha sonraki evredeki saldırının daha şiddetli olacağının da bir işareti olarak değerlendirilmelidir. Zira sermaye iktidarı özelleştirme ile elde edeceği kaynağa mali krizi nedeniyle fazlasıyla muhtaçtır.

Şimdilik sermaye devletinin yapmaya çalıştığı ise kamuoyu nezdinde "çete" ve "özelleştirme" olgularının arasındaki bağı gözlerden saklamak ve hafızalardan silmek olacaktır.

Yarın bugünkünden çok daha güçlü bir şekilde tekrarlanacak özelleştirme saldırısına daha şimdiden hazırlıklı olmak gerekmektedir. Daralma ve kriz sinyalleri veren kapitalist ekonominin dümenindekiler daha şimdiden toplu tensikatlardan bahsetmekte; üretime ara verme, toplu izne çıkarma uygulamaları yaygınlaşmaktadır.

Sermaye devletinin özelleştirme konusunda hüsrana uğraması bu bakımdan sınıfa saldırıların hafifleyeceği gibi bir yargıya yol açmamalıdır. Aksine değişik biçimler altındaki saldırı gün geçtikçe daha da şiddetleneyecektir. Buna hazırlıklı olmak, saldırılara karşı SEKA işçisinin elindeki direniş bayrağını daha da yükseltmek; birleşik-militan mücadeleyi geliştirip yaygınlaştırmak sınıf bilinçli işçilerin önündeki ertelenemez bir görevdir.

Sermaye devletinin özelleştirme konusunda hüsrana uğraması bu bakımdan sınıfa saldırıların hafifleyeceği gibi bir yargıya yol açmamalıdır. Aksine değişik biçimler altındaki saldırı gün geçtikçe daha da şiddetleneyecektir. Buna hazırlıklı olmak, saldırılara karşı SEKA işçisinin elindeki direniş bayrağını daha da yükseltmek; birleşik-militan mücadeleyi geliştirip yaygınlaştırmak sınıf bilinçli işçilerin önündeki ertelenemez bir görevdir.

Emperyalistler arası çatışmanın yeni alanı: Kafkasya ve Orta Asya

Hazar Denizi petrollerinin denetlenmesi üzerine yapılacak anlaşmalar, boru hatları konusundaki kararların Kafkasya ve Orta Asya'da güç dengelerini altüst edeceği bir gerçektir. Bütün bu olgular gözetildiğinde bölgede emperyalist dalasın bundan böyle sert biçimler alarak daha da yoğun bir şekilde yürütüleceğini göstermektedir. Bölge güçleri arasında askeri çatışmalar önümüzdeki süreçte kaçınılmaz olacaktır. Ganimetleri paylaşmada emperyalist güçlerde savaşa bas vurmaktan çekinmeyeceklerdir. Ve bu bölge günümüzün dünyasının en hashas sahalarından birini oluşturuyor.

İran'ı Taliban'la savaş sınırına getiren esas neden İranlı diplomatların öldürülmesinin ötesinde bölgede petrol üzerinde kızıyan rekabettir. Bir tarafta ABD-Pakistan, diğer tarafta İran-Rusya bütün gücünü kullanarak gelişmeleri kendi lehine dönüştürmeye çalışmaktadır. Bakü-Ceyhan boru hattına ilişkin olarak Türkiye burjuvazisinin belli tavizler temelinde yayınladığı ortak deklarasyon da bölgede kızıyan rekabeti gözler önüne sermektedir. Emperyalist güçlerin Kafkasya ve Orta Asya petrolleri üzerinde elde edecekleri denetim dünya genelinde pazar paylaşımında belirleyici bir önem taşıyacaktır.

Nitekim Brzezinski de "Amerika'nın Üstünlük Stratejisi" isimli yeni kitabında ABD emperyalizminin yeni paylaşım yönelimini açıkça dile getirmektedir. Günümüzde tek dünya gücünün ABD olduğunu, oyunun kurallarının onun tarafından belirlendiğini vurgulamakta ve oyunun üzerinde oynandığı satranç tahtasının Orta Asya olduğunu belirtmektedir.

Hazar Denizi, Kafkasya ve Orta Asya'da büyük petrol ve doğal gaz kaynakları bulunmaktadır. Sadece Türkmenistan'da dünyanın dördüncü büyük doğal gaz rezervi yer almaktadır. Azerbeycan ve Kazakistan büyük petrol rezervleriyle dikkatleri çekmektedir. Hazar Denizi petrollerine yönelik kavga ise bugün yeni bir boyut kazanmış bulunmaktadır. Önümüzdeki hafta petrolün dünya pazarına taşınması konusunda bir uzlaşma sağlanmaya çalışılsa da

bunun pek kolay olmayacağı görülmektedir.

8 Temmuz '98'de, Rusya ve Kazakistan Hazar Denizi'nin kendi aralarında bölüşülmesi ile ilgili bir anlaşma imzaladılar. Bu anlaşmanın yapıldığı tarihten kısa bir süre sonra 29 Temmuz'da Türkmenistan hükümeti ve ABD firması Enron Corp, Hazar Denizi'nde bir petrol boru hatının olanakları üzerinde bir araştırmanın yapılması konusunda bir anlaşma imzaladılar. Bu anlaşmaya göre Türkmenistan'ın petrolleri Azerbeycan üzerinden Türkiye'ye taşınması hedefi güdüyor. Bu anlaşmayı destekleyen politik açıklama ABD'nin desteğiyle cumhuriyetin 75. yıl kutlamaları sırasında yapıldı. Fakat ABD tek bir plan üzerinde çalışmıyor. ABD'nin Hazar Denizi enerji sorunuyla sorumlu olan Richard Morningstar ABD Eximbank'ının Hazar Denizi'ne ilişkin ayrı bir program üzerinde çalıştığını duyurdu. Petrol üzerinde emperyalist güçlerin müdahalesini ve etkinliğini olanaklı kılan en büyük faktör Orta Asya ülkelerinin tek başına petrol üretimini yapacak ekonomik-teknik olanaklardan yoksun olmasıdır.

Bölgedeki bu üç ülkede Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra büyük bir ekonomik çöküntü yaşadılar. Örneğin Kazakistan'da GSMG 1990 yılından 1995'e kadar %56 oranında düştü. İlk kez geçen yıl ekonomik gelişme %2 düzeyinde oldu. Bu gelişmenin ülkedeki enerji üretimine borçlu olduğu biliniyor. Bu ülkeler üretimi gerçekleştirmek için emperyalist tekeli sermayeye sınırsız olanaklar sundu. Bu arada

çıkardılar.

Bütün bu süreçlerde emperyalistler arasında çatışmaları kışkırtan başka önemli bir faktörde rol oynamaktadır. Petrol rezervlerin büyük kesimi Hazar Denizi'nde bulunmaktadır. Fakat Hazar Denizi'nin hukuksal statüsü, yani bir deniz mi veya iç bir göl olduğu konusunda bir netlik sağlamış değildir. Rusya, Türkmenistan ve İran deniz statüsünü savunarak ortak "sömürme" hakkına sahip olduğunu iddia etmekte. Buna karşın Azerbeycan ve Kazakistan bunun bir iç göl statüsünü taşıdığını savunarak anlaşmalarını buna göre yapmaktadırlar. Nitekim Azerbeycan'ın petrol rezervlerinin büyük kesimi 12 mil dışında bulunmaktadır. Bu koşullarda emperyalist güçlere bağlı olarak hareket etmek bir zorunluluk oluyor.

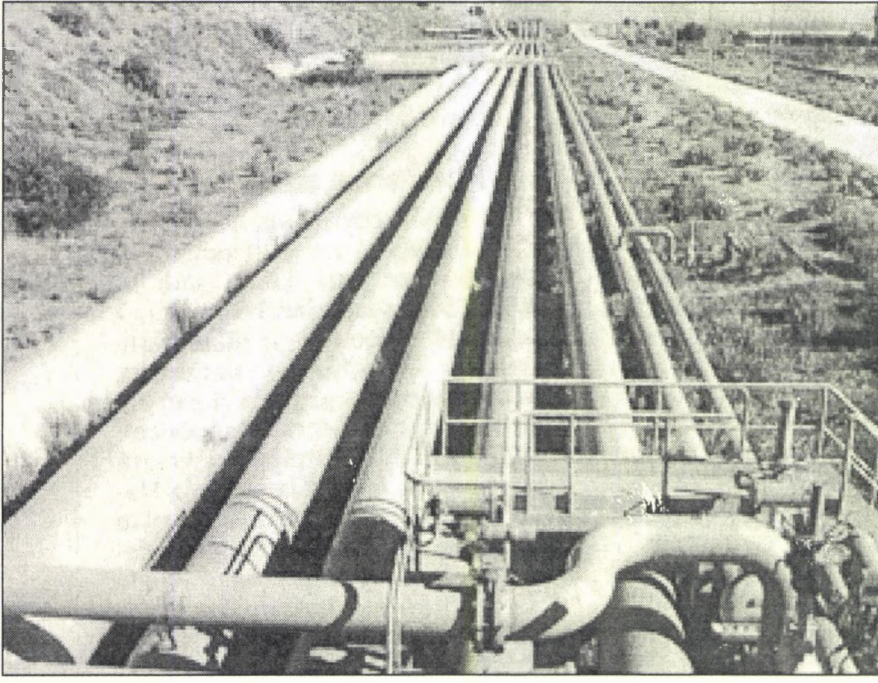
Rusya'nın rolü

Rusya'nın şimdiye kadar izlediği politikasını değiştirdiği açıkça izlenebilmektedir. 28 Mayıs'ta Rusya ve Kazakistan önce Hazar Denizi'nin bir "göl" statüsünde olduğunu açıkladılar ve bundan itibaren Temmuz

başında yaptıkları bir anlaşmayla Hazar Denizi'nin kuzeyini kendi aralarında bölüştüler. Bu anlaşmaya karşı ilk tepki İran'dan geldi. İran hükümeti anlaşmanın iptal edilmesi için açık bir çağrı yaptı.

Rusya bölgedeki bütün ülkeleri farklı yollarda kendi denetimine almaya çalışmaktadır. Nitekim SSCB dağılana kadar bu ülkeler ekonomik olarak Rusya'ya bağlı konumdaydılar. Bütün petrol boru hatları buraya yöneliyordu. Dağılmadan sona Rusya'nın etkisinden kurtulmak bu yeni ülkeler tarafından gündeme getirildi. Rusya'nın Çeçenistan'la girdiği savaş atmosferini kullanan Aliyev başta ABD olmak üzere batılı tekellerle arda arda anlaşmalar sağlayarak "yeni partnerler" kazanmaya çalıştı. Azerbeycan hükümetinin politikası tamamen batılı emperyalistler tarafından belirlenerek uygulanmaya konuldu. Nitekim AIOC konsorsiyomuna Rusya enerji tekeli Lukoil sadece %10 bir payla katılmaktadır.

Rusya'nın en önemli kartları Kazakistan'dır. CPC'de Rusya % 24 payla katılmaktadır. Lukoil ayrıca %12,5 oranında bir payla yer

almaktadır. Ayrıca bir boru hattının Kazakistan Tengis petrol sahasından Hazar Denizi'nin kuzeyinden Karadeniz'de ki Rus limanı Noworossisk'e akmasına kesin gözüyle bakılmaktadır.

Çin de sahnede

Rusya özellikle Kazakistan'da güç rekabetinde karşısında Çin'i bulmaktadır. Sınır komşusu olma olanağını kullanan Çin ülkede etkili bir politika yürütüyor. 1997 yılından bu yana Çin, Kazakistan'da dev yatırımlar yapmasıyla dikkati çekmektedir. Çin Aktjubunskmunai üretim kompleksinin %60'ını, 4, 32 milyar ödeyerek satın aldı. Bu anlaşmadan iki ay sonra Çin, 1, 3 milyar dolar ödeyerek Uzen petrol alanının %60'ını denetimine aldı. Bu boyutta bir ödemeyi abartılı olarak gören batılı tekellerin tekmsilcileri bu alanda boy ölçüşmekten kaçındılar.

Çin'in Orta Asya'daki politikası farklı tepkilere yol açmaktadır. Rusya, Çin'i kendi ürünleri için önemli bir pazar olarak görmektedir. Sibiry gazının önemli bölümü Çin'e satılmaktadır. Ekonomik çıkarlarından dolayı Çin'in bölgede etkinliğini artırma çabası hoş görülme de Yeltsin hükümeti fazla tepki gösteremiyor. Diğer taraftan Çin'in bölgeye girişi Rusya'nın etkinliğini gerilettiği için ABD emperyalistlerince ilk etapta tepki görmüyor. Nitekim ABD Rusya'nın sadece artık bir bölgesel güç olduğunu kabullenmesi için bütün olanakları kullanıyor.

Hazar Denizi'nin hukuksal statüsünün belirsizliğine rağmen 12 Kasım 1997 yılından bu yana Bakü'den petrol taşınması aralıksız sürüyor. ABD şirketlerinin %40 payla içinde yer aldıkları AIOC petrolü Rusya üzerinden Karadeniz'e aktarılmaktadır. Bundan

dolayıda Bakü-Supsa hattı özellikle Rusya tarafından öncelikli olarak gündeme getirilmektedir. Nisan 1999 yılında bitirilmesi planlanan boru hattının bu ay içinde açıklığa kavuşmasının kolay olmayacağını yazının başında da belirttik. Uzlaşma ancak karşılıklı tavizlerle olabilecektir. ABD tarafından da desteklenen Bakü-Ceyhan hattı ekonomik çıkarlardan öte jeo-stratejik bir boyutta taşımaktadır. İran'ın dışlanması anlamına gelen Bakü-Ceyhan hatı Orta Doğu'daki dengeleride hesaba katmaktadır. ABD emperyalizmi Türkiye'yi bölgede bütün boyutlarıyla bağımlı bir ülke, emperyalizmin çıkarlarını koruyan bir güç olarak zaten yerleştirmiş bulunuyor..

İran ABD'nin planlarını kabullenmiyor

Clinton hükümeti uzun bir dönemden bu yana İran ile ilişkileri yeniden düzenlemek için yoğun çaba harcamaktadır. Zira İran bölgede dikkate alınacak önemli bir güçtür. Hazar Denizi ve Orta Asya'da denize petrolerin aktarılmasının en kısa hatı İran üzerinde sağlanabilir. Ayrıca İran şimdide bölgede petroleri taşıyacak bir altyapıya sahip bulunuyor. Bu alt yapının modernleştirilmesi mali bakımdan daha elverişlidir. Ayrıca 28 Aralık 1997 yılında Türkmenistan ve İran'ı

birbirine bağlayan yeni bir boru hatı inşa edildi. Neue Zürcher Zeitung bu hattı Rusya'nın bölge yolları üzerindeki egemenliğinin kırılması biçiminde yorumlamıştı. ABD, Rusya'nın etkisini gerilettiği ölçüde bu yeni boru hattına göz yumdu. ABD bu strateji temelinde Pakistan ve Afganistan üzerinden yeni bir hattın oluşturulması yönünde de yoğun çabalar yürüttü. Bu dönemde ABD Konserni UNUCAL Taliban güçleriyle bir anlaşmada yaptı.

Özellikle ABD petrol tekelleri bölge için yeni bir politikanın izlenmesi için yoğun çaba harcıyor. İran, Türkiye ve ABD'ninde katılabileceği ortak projelere sıcak bakılmasını isteyen petrol tekelleri lobisi Clinton hükümetini sıkıştırıyor. Nitekim Brzezinski sözü edilen kitapta ABD'nin "terörist" olarak nitelendirdiği İran, Irak ve Libya gibi ülkeleri uzun

dönem izole edemeyeceğini bunun taktik bir sorun olarak ele alınmasını öneriyor. Büyük güç olma gerçeğinin bu ülkelerle işbirliğinde zorunlu kıldığını söylüyor. Petrol tekellerinin politikası ile bu stratejik önerilerin çakışması hiçte şaşırtıcı değil.

"Petrol savaşı"

Hazar Denizi petrollerinin denetlenmesi üzerine yapılacak anlaşmalar, boru hatları konusundaki kararların Kafkasya ve Orta Asya'da güç dengelerini altüst edeceği bir gerçektir. Brzezinski ABD hükümetinin Hazar Denizi'nde özellikle Rusya karşısında daha saldırgan bir politika izlemesini öneriyor. Ona göre bu tutum aynı zamanda Rusya'nın artık bir dünya gücü olmadığı gerçeğinin anlaşılmasının kolaylaştırıcaktır. Bütün bu olgular gözetildiğinde

bölgede emperyalist dalaşın bundan böyle sert biçimler alarak daha da yoğun bir şekilde yürütüleceğini göstermektedir. Bölge güçleri arasında askeri çatışmalar önümüzdeki süreçte kaçınılmaz olacaktır. Ganimetleri paylaşmada emperyalist güçlerde savaşa baş vurmaktan çekinmeyeceklerdir. Ve bu bölge günümüzün dünyasının en hashas sahalardan birini oluşturuyor.

8 Temmuz '98'de, Rusya ve Kazakistan Hazar Denizi'nin kendi aralarında bölüşülmesi ile ilgili bir anlaşma imzaladılar. Bu anlaşmanın yapıldığı tarihten kısa bir süre sonra 29 Temmuz'da Türkmenistan hükümeti ve ABD firması Enron Corp. Hazar Denizi'nde bir petrol boru hattının olanakları üzerinde bir araştırmanın yapılması konusunda bir anlaşma imzaladılar. Bu anlaşmaya göre Türkmenistan'ın petroleri Azerbeycan üzerinden Türkiye'ye taşınması hedefi güdüyor. Bu anlaşmayı destekleyen politik açıklama ABD'nin desteğiyle cumhuriyetin 75. yıl kutlamaları sırasında yapıldı. Fakat ABD tek bir plan üzerinde çalışmıyor.

Seramayenin uluslararası krizi, sonu gelmeyen çözüm arayışları ve kaçınılmaz sonu...

Kapitalist/emperyalist sistemin yüzyüze kaldığı bu caresizlik, sistemin temel karakterini tüm çıplaklığıyla ortaya çıkarmaktadır. Birincisi, bu caresizlik kapitalist sistemin giderek derinleşen bunalımına karşı önlem almanın olanaksızlığını kanıtlamakta, itiraf etmektedir. İkincisi de, kapitalist/emperyalist sistemde işbirliğinin, dayanışmanın, eşgüdümlü hareket etmenin olanaklarının tamamen tükenmeye yüz tuttuğunu göstermektedir. Onun için geri kalmış ülkelerde yaşanan mali çöküşe, dünya geneline yayılmış olan iktisadi durgunluğa, ticari daralmaya karşı, sözüm ona önlem almak adına herkes kendi başının çaresine bakmakla başbaşa kalmış durumdadır.

Kapitalizmin iktisadi krizinin sonuçları, bu sonuçların önümüzdeki dönemde yol açacağı diğer yan sorunlar kapitalist/emperyalist sistemin beyin takımını çaresizlik içinde kara kara düşündürmeye devam ediyor. Bu konuda adı konmadan yapılan zirve toplantılarından, üst düzeydeki görüşmelerden kayda değer bir sonuç alınamamakta, herhangi bir mutabakata varılamamakta, çoğu kez ortak sonuç bildirileri dahi yayınlanamamaktadır. Örneğin, genellikle ABD kökenli ve Hedge Fund diye bilinen özel fonların dolaşımının denetim altına alınması, Nobel iktisat ödülü Jacques Tobin'in önerisi doğrultusunda vergilendirilmesine ilişkin piyasada bazı dedikodular dolaşmakta, maliye bakanları düzeyinde gizli ya da açık toplantılar yapılmaktadır.

Çoğunluğunu sosyal demokratların oluşturduğu G7 üyeleri düzeyinde yapılan bu toplantılarda kapitalizmin doğal işlerliği karşısında diz çökmek zorunda kalınmakta ve başlangıç noktasına geri dönülmekte, dahası gündemin içeriği dahi çoğu kez inkar edilmekte, açıklanmamaktadır.

Dünya borsalarında gününbirlik eldeğiştiren ve aslan payı özel fonlara ait olan toplam sermaye miktarı 1996 yılı verilerine göre yaklaşık 1500 milyar dolar civarındadır. Bu hacimdeki bir sermayenin hareket alanını sınırlama, onu bazı kurallara riayet etmeye zorlama sadece teknik bir mesele değildir. Klasik anlamda hükümetler mali politikalarını merkez bankaları aracılığı ile uygular, para piyasasına hükmeder, denetim kurmaya çalışırlar. Bunun önkoşulu, adına layık bir mali politikanın icra gücü tarafından saptanmış olmasıdır. Oysa, günümüzde, hangi ülke olursa olsun, hükümetlerin uyguladıkları bir tek ve standart mali politika mevcuttur. O da uluslararası sermayenin, dolayısıyla onun en güçlü bileşeni olarak mali sermayenin önündeki engelleri kaldırmak, ona en yüksek randımanlı vurgun alanları açmaktır. Bir başka ifade ile, devletlerin mali politikası ağırlıklı olarak mali sermayenin ivedi çıkarlarına endeksli bir biçimde saptanmakta ve uygulanmaktadır.

Örneğin, Brezilya hükümeti

spekülasyona karşı ulusal paranın değerini koruma ve sermaye kaçışını engelleme adı altında faiz oranlarında astronomik bir artış yapmak zorunda kalıyorsa ve bunu da mali politikada alınmış bir önlem olarak tanıtıyorsa yalan söylüyor. Aslında yapılan mali sermayeye cazip bir ortam yaratmak, onu daha güvenilir koşullarda ve daha yüksek oranlarda vurgunlara davet etmektir. Kısacası, kapitalizmin günümüzde kazandığı egemenlik düzeyi ve mali sermayenin bu egemenlik içinde elde ettiği konum onun dizginlenme, vergilendirilme, evcilleştirilme olanaklarını ortadan kaldırmaktadır.

Basında yer alan rakamlara göre, günümüzde dünya merkez bankalarının rezervlerindeki toplam sermaye miktarı 1580 milyar dolardır. Bu rakam borsalarda gününbirlik el değıştiren korsan sermayenin toplamı yanında cüce kalmaktadır. Yani, merkez bankalarının kasaları tamamen boşaltıldığında borsaların sadece bir günlük cirosu değerinde sermaye seferber edilebilmektedir. Kaldı ki, özel fonlar ellerindeki nakit sermayenin çok ötesinde operasyonlar düzenlemeyi göze alabiliyorlar. Bu konudaki en ilginç örnek LTCM'dir. LTCM'in işletmekle yükümlü olduğu sermayenin toplamı 4 milyar doları zor bulmaktadır. Fakat, aynı LTCM borsalarda tutarı 200 milyar doları bulan satın alma operasyonları

gerçekleştirebilmektedir. Yani sonuçta, pratik uygulaması anlamında her hangi bir ciddiyeti olmasa da, merkez bankalarının döviz rezervlerini kullanarak uluslararası mali sermayenin vurgunlarını engellemek, onu kontrol altına almak mali güçler dengesi açısından mümkün değildir. Kaldı ki, sermaye iktidarından sermayeyi dizginlemesini beklemek, en az üstünde oturduğu dalı kesmesini istemek kadar safillik olur.

Kapitalist/emperyalist sistemin yüzyüze kaldığı bu caresizlik, sistemin temel karakterini tüm çıplaklığıyla ortaya çıkarmaktadır. Birincisi, bu caresizlik kapitalist sistemin giderek derinleşen bunalımına karşı önlem almanın olanaksızlığını kanıtlamakta, itiraf etmektedir. İkincisi de, kapitalist/emperyalist sistemde işbirliğinin, dayanışmanın, eşgüdümlü hareket etmenin olanaklarının tamamen tükenmeye yüz tuttuğunu göstermektedir. Onun için geri kalmış ülkelerde yaşanan mali çöküşe, dünya geneline yayılmış olan iktisadi durgunluğa, ticari daralmaya karşı, sözüm ona önlem almak adına herkes kendi başının çaresine bakmakla başbaşa kalmış durumdadır.

Fakat, kapitalist/emperyalist düzenin uluslararası platformlarının denetimden çıkmış birer kurbağa gölüne dönüşmelerini engelleyen bir tek faktör mevcuttur. Bu faktör, iktisadi bunalımın bir anti-kapitalist mücadele dinamiğine yol açabilecek, genel bir çöküşe dönüşme tehlikesidir. Dünyanın hemen her ülkesinde kendiliğindenci bir tarzda gündeme gelen ve el yordamı ile ilerlemeye çalışan işçi/emekçi mücadeleleri ve kitle direnişlerinin yaygınlığı çok somut örnekler üzerinden görülmektedir. İktisadi krizin daha da derinleşmesiyle bu mücadele dinamiklerinin sıçrama kaydetmeleri, nitel ve nicel olarak güçlenmeleri beklenmektedir. Tersini, yani iktisadi bir çöküş ortamında insanların kapitalist sistemin

dayattığı kadere razı olmalarını beklemek ham bir hayaldir. Böyle bir durumda sorunun iktisadi boyutunun tali bir konuma düşeceği, kapitalizmin politik/ideolojik sorgulanmasının ana gündem olacağı açıktır. Böyle bir genel çöküş olasılığı dünyada bir hayalet gibi dolaşmaktadır. Dolayısıyla, sistemin yüzüze kaldığı bu çöküş tehlikesi ve beraberinde yaratacağı sosyal patlamaların yarattığı korku düzen içinde ısrarla korunmaya çalışılan yüzeysel birlikteliğin başlıca varlık nedeni olarak kalmaktadır.

Buradaki çöküş nihai çöküş olarak algılanmamalıdır. Çünkü işçi-emekçi kitleler krizin faturasını ödemeyi kabullendikleri sürece kapitalizm kendisini yeniden üretmeyi sürdürecektir. Ama, yukarı da belirttiğimiz gibi kriz derinleşmeye, faturası kabarmaya devam ettiği sürece sosyal patlama dinamikleri de artacak, sınıf mücadelesi sertleşecek ve çatışmanın seyrine göre de sistemin toplu çöküşü aktüellik kazanacaktır.

Burjuvazi böyle bir sınava girmemek için çaba gösteriyor, düzeninin dökülen parçalarını onarmaya çalışıyor. Örneğin dünyayı ve bu arada müttefiklerini haraca bağlama alışkanlığında olan ABD emperyalizmi bu güne kadar İMF ortak fonuna yatırması gereken miktarı ödemeyi reddediyordu. Hep başkalarının ödemesini ve kendisinin de kullanımda karar vermesini tercih ediyordu. Geçenlerde ABD Kongresi'nin bu güne kadar reddettiği, amerikan aidatına yapılan zammı onaylaması ve ödemenin yapılmasına yeşil ışık yakması kapitalist sistemin dökülen parçalarını onarma kaygısından, geleceğin sistem için içerdiği tehlike korkusundan kaynaklanmaktadır.

Uluslararası platformların iktisadi krize karşı önlem için herhangi bir politika saptayamadığını belirttik. Hasarı sınırlamaya yönelik ve tek tek ülkeler düzeyinde bazı tedbirler alınmaya çalışılmakla birlikte, bunun için, gerek öz gerekse biçim itibarıyla, tıpkı ihracata yönelik üretim politikasında olduğu gibi, her ülkede aynı mekanizma harekete geçirilmeye çalışılmaktadır. Konuyu, kapitalist sistem içinde farklı konumlara sahip üç ülke üzerinden kısaca özetlemeye çalışacağız.

İsrail: Bu ülkenin durumu aynı kategoriye girenler içinde en iyi konumda olanıdır. Yoğun turizm gelirinden, sermaye akışından yararlanmaktadır. Ancak, iktisadi krizle birlikte turizmin hacmi daraldı ve sermaye kaçıışı başladı. Bundan hareketle hükümet “**Olağanüstü durumlar olağanüstü önlemler gerektirir**” adında kampanya başlatarak sermaye kaçışını dizginlemek için faiz oranlarını aniden % 2'den % 10'a yükseltme kararı aldı. Resmi rakamlara göre işsizlik oranının % 9 civarında seyrettiği İsrail'de işveren çevreleri faiz oranının yükseltilmesinin yatırımlar üzerinde olumsuz etki yapacağını, tüketimin daralacağını ve bunun sonuçlarının da istihdama yansyacağını belirtmektedirler. Hükümet Knesset'e sunduğu bütçe tasarısında önümüzdeki yıl için % 2 ile % 2,5 arasında değişen bir kalkınma hızı öngörürken, ülkenin başlıca mali kurumu olan Hapoalim Bankasının yayınladığı bir rapora göre önümüzdeki yıl içinde kalkınma hızı % 1 civarında kalacak, enflasyon oranı % 6'yı bulacak ve işsizlik oranı ise iki rakamlı bir düzey kazanacaktır. Üstelik dünyanın en randımanlı alanlarından koşar adım kaçan sermaye, faiz

Kapitalist/emperyalist kampın üretim fazlalığını tüketmek amacıyla Rusya'ya dayattığı reform paketleri ise etkilerini gösteriyor. Rusya'yı kendilerine bağımlı kıldılar ama bu bağımlılık öyle bir düzey kazandı ve sonuçlar yarattı ki açılan pazar bir mayın tarlasına dönüştü. Yıllar boyu anti komünist kampanyanın meşalesini taşıyan Aleksandre Soljenitsin bile, “Rusya'da kapitalist restorasyon talana dönüştü” demek zorunda kalmaktadır. Rus devletinin kasalarının boş olması, maaşlarının ödenmesi durumunda bile ücretlilerin mutlak yoksulluk sınırlarını aşamaması kapitalizmin ideologlarını çileden çıkaran yeni bir mübadele yönteminin geliştirilmesine ve yaygınlaştırılmasına yol açtı.

oranları biraz yükseltildi diye gelip İsrail'i mekan tutmayacaktır. Dolayısıyla alınan önlemler, niyetten bağımsız olarak, krizin derinleşmesine katkıda bulunacaktır.

Cezayir: Bu ülkenin temel gelir kaynağı yıllardan beri petrol ürünleri ve doğal gaz, yani hammadde ihracatına dayanmaktadır. Bu alanda Cezayir'in sahip olduğu verimli kaynaklar düzene yüksek oranda bir petrol rantı sağlamaktadır. Bu rant gelirinin güvenceye alınması ve sayılı eller tarafından paylaşılması yıllardır sürdürülmekte olan bir kirli savaş sayesinde mümkün olmaktadır. Fakat, iktisadi kriz nedeniyle son dönemde hammadde fiyatlarında hızlı bir düşüş yaşanmakta, dolayısıyla rant geliri azalmaktadır.

Düzen buradan doğan açığı namluların gölgesinde ve son derece zor koşullarda yaşayan emekçi kitlelerin alım güçlerini biraz daha kırarak telafi etmeye çalışmaktadır. Yalnız bu saldırının erkene alınması, devlet başkanlığı seçimlerinin arifesinerastlatılması mücadele dinamiklerinin filizlenmesini engelleyemedi. Son birkaç haftadır mütevazı ölçekte bir sosyal hareketliliğe tanık olunuyor. Sistemik sansürü ve basın sektörünün kötü maddi koşullarını protesto etmek için eyleme başlayan gazetecilerin açtıkları yoldan başka sosyal kategoriler ilerlemeye başladılar. Sıra ile önce öğrenciler ve ardından da öğretmenler boykot başlatarak sadece eğitim sektörü ile sınırlı kalmayan, toplumun genelinin talepleriyle çakışan istemlerini, öfkelerini ifade ettiler. Gözlemciler sis perdesini aralayan bu sosyal kategorilerden sonra eyleme gitme sırasının işçi sınıfına geleceğini önemle vurgulamaktadırlar.

Cezayir'de düzen iktisadi bunalımdan çift yönlü etkileneceği için işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin öfkesinin taşmasının koşulları her geçen gün olgunlaşmaktadır. Cezayir'de yıllardır sürmekte olan kirli savaş koşullarından ve bu arada en verimli arazilerin zorla paylaşılmasından ötürü, petrol ve doğal gaz işletmeleri hariç, üretim tüm sektörlerde ağır yaralar almıştır. Petrol rantının bir bölümü

toplumun temel ihtiyaçlarını dışında temin etmekte kullanılmaktadır. Hammadde fiyatlarındaki düzenli düşüş düzenin hareket alanını daha da daraltacak ve emekçi kitlelerle karşı karşıya gelmesini kaçınılmazlaştıracaktır

Brezilya: ABD mali çevrelerinde son dönemde yaygın kullanılan bir bilmece var. Borsada, bankalarda ve mali kurumlarda çalışan insanlar “**Rusya ile Brezilya arasında ne fark var?**” diye birbirlerine sorduklarında “**cevap sadece üç ay!**” cevabını almaktadırlar. Ağustos ayından bu yana Brezilya döviz rezervlerinden 30 milyar dolar kaybetti. Kanamayı durdurmak için hükümet faiz oranlarını yükselterek % 49,9'a çıkarttı.

Buna rağmen kan kaybı devam etmekte ve günde ortalama 200 milyon dolar ülkeyi terk etmektedir.

İktisadi durgunluğa ve ufukta görünmeye başlayan çöküşe karşı çare olarak Brezilya hükümeti dışarıdan borç aramaya başladı ve İMF'ye kredi başvurusunda bulundu. ABD'nin ağırlığını koyması sonucu İMF Brezilya'ya yeni bir kredi kaynağı açacaktır. Fakat, pazarlıklardan sızan bilgilere göre kredinin koşulları geçmiştekine nazaran çok daha ağır. Brezilya hükümeti İMF'den yaklaşık 30 milyar dolar talep etmektedir. İMF ise böyle bir kredinin karşılığında Brezilya'nın kamu harcamalarını sınırlamasını ve bütçe açığını GSMH'sının % 2,7'sine düşürmesini talep ediyor. Oysa, Brezilya'da kamu bütçe açığı günümüzde GSMH'sının % 7'sine tekabül etmektedir. İMF'nin önünde bir kez daha diz çökmeye hazırlanan Brezilya iktidarı devlet başkanı Cardoso aracılığı ile yeni bir kemer sıkma politikasının çerçevesini İMF'den direktif almaya gerek duymadan peşinen çizmekte. Cardoso'ya göre Brezilya'nın karşıkışıya kaldığı iktisadi daralma ve bütçe krizi

Kapitalist krizin en hassas halkasını halen Rusya oluşturmaktadır. Dünya ticaretinde payı %1 olduğu için iflas etmesinin iktisadi anlamda bir sonuç yaratmayacağı iddia edilen Rusya krizi, vavaş da olsa sancılarını dünyanın dört bir köşesinde hissettirmeye başladı. Krizin Rusya'da yol açtığı ulusal çöküntüden sonra sıra dış etkilerine gelmiş bulunuyor. Rus pazarı kapandığı için özellikle Batı Avrupa ülkelerinde sayısız işletme vavaş vavaş dar boğaza girmekte.

üç temel nedene dayanmaktadır. 1) Kamu sektöründeki istihdam fazlalığı, 2) Emeklilerin ödenekleri 3) Borçlanmalar.

Brezilya'ya herhangi bir sorun çıkarılmadan bu kadar kolaylıkla yüksek oranda bir mali olanağın tanınması, bu ülkenin, kriz sürecinde stratejik bir halka oluşturmasından kaynaklanıyor. 1997 yılı verilerine göre ABD Brezilya'da 36 milyar dolar değerinde yatırım gerçekleştirdi. Bu rakam tek başına Brezilya ile ABD emperyalizmi arasındaki göbek bağının hassasiyetini göstermektedir. Yani, Brezilya'ya yardım edilmesiyle korunmaya alınmak istenen ABD ekonomisidir. Fakat korkunun ecele faydası olmadığı gibi, Latin Amerika ülkelerinden birisine yapılacak yardım ABD ekonomisini selamete çıkaramaz. Çünkü, bunalımının etkileri ABD'ye sadece Brezilya üzerinden yansımamaktadırlar.

OCDE ve Financial Times'in 1996 yılına ilişkin verileri Latin Amerika kıtasında kalkınma hızı bakımından görece bir homojenlik bulunduğunu göstermektedir.

Ülke	Kalkınma hızı
Arjantin	% 8,4
Bolivya	% 4,6
Brezilya	% 3
Ekvador	% 3,2
Şili	% 7,1
Guatemala	% 3
Honduras	% 5,5
Kolombiya	% 3,2
Meksika	% 3,2
Nikaragua	% 5,5
Panama	% 3,6
Paraguay	% 2,7
Peru	% 7,4
Salvador	% 3,5
Uruguay	% 4,7
Venezuela	% 5,1

Kıtada iktisadi entegrasyonun, birbirine bağımlılığın epeyce mesafe kaydettiğini Başka rakamlar da kanıtlamaktadır. Latin Amerika ülkelerindeki bu iktisadi entegrasyona ABD hem önderlik etmekte hem de taraf olmaktadır. Dolayısıyla, kabarık sayıdaki taraflardan birisindeki çöküşün suni yollarla ertelenmiş olması bunalımın yayılma ve ABD'yi de sarma tehlikesini bertaraf etmeyecektir. Krizin geçen yıl Asya ülkelerindeki yayılma seyri bu bakımdan bir emsal oluşturmaktadır. Çünkü, Asya ülkeleri arasındaki entegrasyon bunalımın yayılmasını kolaylaştırmış ve hızlandırmıştır.

CNUCED'in yayınladığı son rapora göre, 1996 yılında Çin ve Japonya dahil, Asya ülkelerinin toplam ihracatının % 52'si bölge ülkeleri arasında gerçekleşti. Bu ülkeler arasında aynı döneme ilişkin ithalat rakamı ise % 54'tür. Asya ülkelerinin dış ticaretine ilişkin bu rakamlar bölge ülkeleri arasındaki iktisadi entegrasyonun kazandığı düzeyi göstermektedir. Bu entegrasyon değişik sektörlerine farklı

düzeylerde gerçekleşmektedir. Örneğin, ihracatın tarım sektöründe % 63'ü, maden sektöründe % 85'i, manüfaktür sektöründe ise % 48'i bölge ülkeleri arasında gerçekleşmektedir. Hizmet sektörünün turizm bölümü ise bölge ülkeleri arasındaki ticaret hacminin % 80'ini temsil etmekteydi. Kriz dolayısıyla bu oran geçen yıl içinde % 40'a düştü. 1996 yılında 372 milyar dolar ihracat hacmi ile ASEAN ülkeleri (Brunei, Endonezya, Malezya, Filipinler, Singapur, Tayland ve Viyetnam) dünya sıralamasında AET ve ABD'den sonra üçüncü sırayı tutuyorlar, Japonya ise tek başına dördüncü sırada yer alıyordu. Bir dönem hızlı kalkınmanın manivelası olan entegrasyon bu gün toplu çöküşün kaldırıcına dönüşmüş durumda. Latin Amerika kıtasını arka bahçesi konumuna dönüştürmüş olan ABD için de aynı mekanizma işlemek durumunda.

Rusya'nın iflasının dünya piyasasındaki ilk etkileri

Kapitalist krizin en hassas halkasını halen Rusya oluşturmaktadır. Dünya ticaretinde payı %1 olduğu için iflas etmesinin iktisadi anlamda bir sonuç yaratmayacağı iddia edilen Rusya krizi, yavaş da olsa sancılarını dünyanın dört bir köşesinde hissettirmeye başladı. Krizin Rusya'da yol açtığı ulusal çöküntüden sonra sıra dış etkilerine gelmiş bulunuyor. Rus pazarı kapandığı için özellikle Batı Avrupa ülkelerinde sayısız işletme yavaş yavaş dar boğaza girmekte.

Rus tarım bakanı Guennadi Koukil "147 milyon Rus kış mevsiminde nasıl beslenecekler sorusu bizi her gün kaygılandırmaktadır" diyerek içinde bulunulan çıkmazın ölçüsünü tanımlarken, IMF genel müdürü Michel Camdessus, 18 Ekim 1998 tarihinde, Rus yöneticilerine ve bu arada da uluslararası mali kurumlara, emperyalist devlet

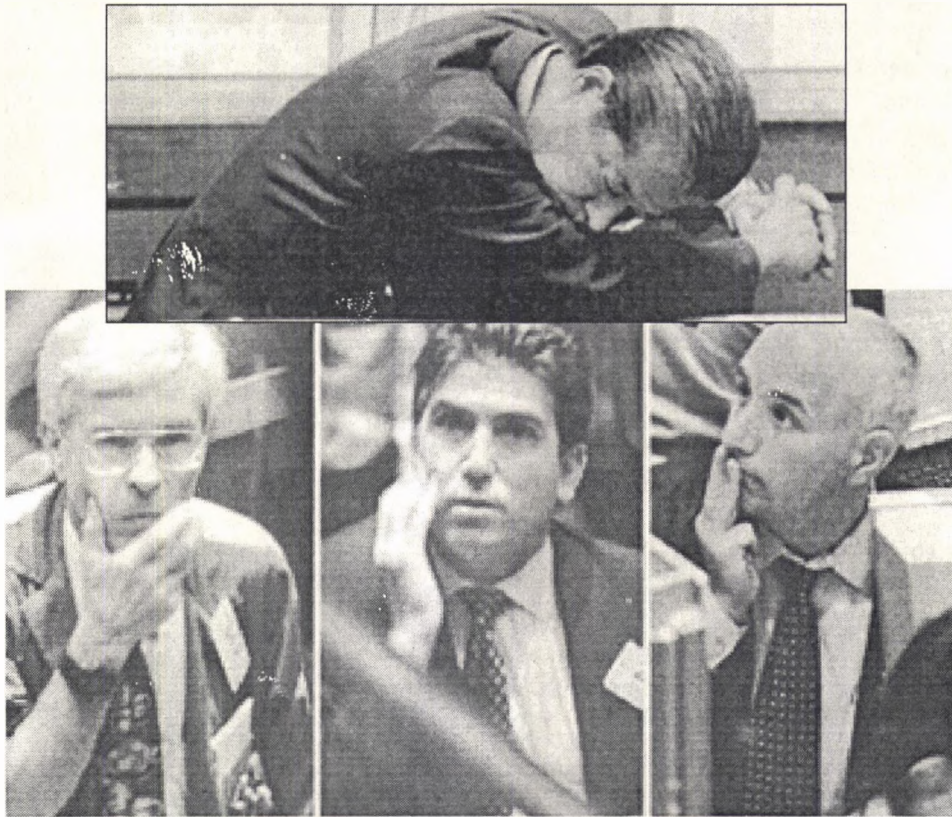
yöneticilerine yönelik yaptığı bir çağrıda "kışın Rusya'da kıtlıksız ve ciddi sosyal patlamasız geçmesi için gerekli insancıl önlemlerin alınmasını" istemişti. Zira, Rusya bu güne kadar ihtiyaç duyduğu temel tüketim maddelerinin % 50'sini 12 milyar dolar ödeyerek ithal etti. Ama mali kriz ithalatla bu ihtiyacı karşılamamanın olanaklarını tüketmiş bulunuyor. Rus hükümetinin yaptığı açıklamaya göre geçen Eylül ayından itibaren sözkonusu ithalat hacmi 6'ya bölündü. Bazı kent ve bölgeler acil önlemler aldılar. Örneğin, Moskova Belediyesi'nin aldığı bir karara göre yiyecek maddesi yüklü herhangi bir kamyonun kenti terketmesi yasaklandı. Başbakan Primakov 6 Ekim günü yaptığı, "bu kış için yeterince patates ve sebze" bulunduğu açıklamasından birkaç gün sonra "iki haftalık ihtiyacı garantilemek için özel bir fon'un kurulduğunu" açıklamak zorunda kaldı.

Moskova Belediyesine göre, kent sakinlerinin ihtiyacı olan beslenme ürünleri % 80 oranında yurt dışından gelmektedir. Bazı ürünler için kriz öncesi dönemde ithalatta, yılda ortalama % 40 ile % 50 oranında bir yükselme yaşanmaktaydı. Mali iflasla birlikte bu ihtiyaçların karşılanması için yapılan ithalat tamamen durmuş durumdadır.

Mali iflasın ardından bu ülke halkının kıtlıkla yüzyüze kalması genellikle tarım üretiminde yaşanan düşüşe bağlanmaktadır. Tarım üretiminde elde edilen son derece kötü sonuçlar ise, üstü kapalı bir biçimde iklim sorunuyla, doğal bir talihsizlikle açıklanmaya çalışılmaktadır. Oysa, elde edilen sonuçların biricik açıklaması bu ülkenin üretimine yapılan tahribatın derinliğidir. ABD'nin, Batı Avrupa ülkelerinin üretim fazlalığına pazar açmak için tezgahlanan bilinçli kırıp dökme politikasının sonuçlarıdır. Örneğin, patates üretimi Rusya'da geçen yıla göre % 10'luk bir düşüş gösterdi, buğday üretimi ise geçen yıl 88

milyon ton iken bu yıl 46 milyon ton düzeyinde kaldı. Böylece, 1953 yılından bu yana buğday üretiminde, en düşük rakamla en kötü rekor kırılmış bulunuyor. Daha genel bir bağlamda, uzmanların yaptıkları kıyaslamalara göre Rusya'da "1998 yılındaki tarım üretiminin global düzeyi 1997 yılı rakamlarının sadece 3'te ikisi düzeyinde seyretmektedir". Bu durumda, Moskova yoğun bir biçimde buğday, et, süt ürünleri, yağ vs ithal etmek zorundadır. Dolayısıyla, uzmanlar Rusya'nın "1999 yılında bu alandaki ithalat hacmi 8 milyar doların üstünde olmak durumundadır" diyerek "bunu nasıl ödemek gerekir?" sorusunu soruyorlar. Aynı şekilde değişik göstergeler, Rusya'nın temel tüketim maddeleri bakımından dışa bağımlılığının mevcut krize bağlı olmadığını, onunla açıklanamayacağını, 1991

yılından bu yana ağırlaşan yapısal bir sorun, bilinçli bir yıkımın sonucu olduğu ortaya çıkmaktadır. Rusya'nın iflasının şimdilik dünya piyasasında ivedi etki yaratan boyutu genellikle beslenme

Brezilya'ya herhangi bir sorun çıkarılmadan bu kadar kolaylıkla yüksek oranda bir mali olanağın tanınması, bu ülkenin, kriz sürecinde stratejik bir halka oluşturmasından kaynaklanıyor. 1997 yılı verilerine göre ABD Brezilya'da 36 milyar dolar değerinde yatırım gerçekleştirdi. Bu rakamı tek başına Brezilya ile ABD emperyalizmi arasındaki göbek bağının hassasiyetini göstermektedir. Yani, Brezilya'ya yardım edilmesiyle korunmaya alınmak istenen ABD ekonomisidir. Fakat korkunun ecele faydası olmadığı gibi, Latin Amerika ülkelerinden birisine yapılacak yardım ABD ekonomisini selamete çıkaramaz. Çünkü, bunalımının etkileri ABD ve sadece Brezilya üzerinden yansımamaktadırlar.

ürünlerine ilişkindir. AET ülkelerinin sığır eti ihracatının % 41'i, domuz eti ihracatının % 32'si Rus pazarına yapılmaktaydı. ABD tavuk üreticileri tavuk budu ihracatlarının % 40'ını Rusya'ya yapmaktaydılar. Hacim olarak bu rakam 1 400 000 ton tavuk buduna tekabül etmektedir. Krizin arifesine kadar Almanya yıllık ortalama üzerinden Rusya'ya 70 000 ton hazır tatlı ihraç etmekteydi. Fransa 1997 yılında Rusya'ya 4 milyar fransız frankı değerinde tarım ürünü sattı. Ayrıca her yıl Rusya 1 milyar doları aşkın bir meblağ ödeyerek dışarıdan şeker almaktadır.

Rus pazarının kapanmış olmasının sonuçlarını gelişmiş emperyalist ülkelerinin tarım sektörü hissetmektedir. Bu ülkelerdeki kronik üretim fazlalığı sorununu çok daha keskin bir biçimde gündeme getirmektedir. Örneğin, fransız köylüleri domuz etlerini satamadıkları için sokaklara dökmekte, kolluk kuvvetleri ile çatışmakta, hükümet konaklarını işgal etmektedirler. AET ülkelerinde geçen Temmuz ayından bu yana üretim fazlalığını depolamanın sıkıntısı çekilmektedir. Sorumlular **"580 000 tonu bulan sığır etini nereye koyacağımızı bilemiyoruz"** diye dert yanmaktadırlar.

Rusya krizi yüzünden ABD emperyalizmi de aynı sektörde benzer sorunlarla karşı karşıyadır. Bu ülkede bu yıl tarım ürünlerinde (muhtemelen iklim koşullarının azizliğine uğranılmadığı için) tarihsel rekorlar kırıldı. Tarım üreticileri bu yıl 70 milyon ton buğday, 250 milyon ton mısır, 80 milyon ton soya hasılatı elde ettiler.

Kapitalist/emperyalist kampın üretim fazlalığını tüketmek amacıyla Rusya'ya dayattığı reform paketleri ise etkilerini gösteriyor. Rusya'yı kendilerine bağımlı kıldılar ama bu bağımlılık öyle bir düzey kazandı ve sonuçlar yarattı ki açılan pazar bir mayın tarlasına dönüştü. Yıllar boyu anti komünist kampanyanın meşalesini taşıyan Aleksandre Soljenitsin bile, **"Rusya'da kapitalist restorasyon talana dönüştü"** demek zorunda kalmaktadır. Rus devletinin kasalarının boş olması, maaşlarının ödenmesi durumunda bile ücretlilerin mutlak yoksulluk sınırlarını aşamaması kapitalizmin ideologlarını çileden çıkaran yeni bir mübadele yönteminin geliştirilmesine ve yaygınlaştırılmasına yol açtı. Örneğin, Gazprom tekeli devlete vergi yerine beslenme ürünleri temin ediyor. Rusya ile Ukranya, Belorusya ve Polonya arasında 1 milyar dolar tutarında bir değiş-tokuş anlaşması imzalanmak üzere. Doğal gaz ihtiyacını Gazprom'dan temin eden Beyaz Rusya geçen hafta nakit ödeme olanakları olmadığı için 250 milyon doları bulmuş olan borcu karşılığında yiyecek maddesi verebileceğini açıkladı. Ukranya ise, Rus Tarım Bakanı Guennadi Koulik'in yaptığı açıklamaya göre, 1 milyar dolar değerinde takas

anlaşması imzalamaya hazırlanıyor. Aynı şekilde Polonya ile Moskova belediyesi arasında 2000 yılına kadar uzatılan bir değiş-tokuş sözleşmesi imzalandı. Emperyalist güçler ve onların mali kurumları Rusya'nın içinde bulunduğu bu durumun yaratabileceği sonuçlardan son derece endişe duymaktadırlar. Buna karşın İMF Moskova'ya yeni kredi tanınamakta da ısrar etmekte, önceden imzalanmış ve ödenmesi gereken kredileri de durdurmuş bulunuyor. ABD kendisinden buğday almak koşulu ile Rusya'ya 1 milyar dolar tutarında bir

kredi açabileceğini ilan etti. Uluslararası sermayenin Rusya'ya kredi musluklarını kapatması geçmiş kredilerin akibetine işaret etmekte ve genellikle Primakov'un müdahaleci bir ekonomik politikaya eğilimli olmasıyla gerekçelendirilmektedir. Bunlar ciddi gerekçeler sayılmaz. Kaygının kaynağı, Michel Camdessus'nün "ciddi sosyal patlamalar" diyerek itiraf ettiği gibi, başkadır.

Kaldı ki Rusya'ya resmi kapitalist restorasyon süreci içinde verilen kredilerin tutarı bellidir. Haziran 1992'de Rusya İMF ve Dünya Bankasına üye olduktan bu yana 18 milyar dolar kredi aldı. Temmuz 1998'de imzalanan ve gelecek 18 ay için öngörülen 22, 6 milyar dolar tutarındaki bir yeni kredi anlaşmasının uygulanmaya konması mali iflas nedeniyle askıya alındı. Tacis programı çerçevesinde AET ülkelerinin, Usiad programı çerçevesinde ABD'nin Rusya'ya yaptıkları teknik yardımın mali tutarı 11 milyar dolar olarak hesaplanmaktadır. Dünya Bankasının 1992 yılından bu yana Rusya'ya yaptığı yardımın toplamı 6,58 milyar dolardır. Bunun 2,69 milyar doları 1997 yılında gerçekleştirildi. Ağustos 1998'de Dünya Bankasının Rusya'da özellikle maden ocaklarının çalıştırılmasında yoğunlaşan yaklaşık 40 proje dahilinde yaptığı yardımın toplam tutarı 11,4 milyar doları bulmuştur. BERD (Avrupa kalkınma ve Yeniden Yapılanma Bankası) Rusya için onaylanan 4 milyar dolar yardımın 2 milyarını vermiştir.

Bu rakamların toplamı 1995 yılı sonunda Meksika'ya tek çırpıda verilen 50 milyar dolarla karşılaştırıldığında mütevazı kalmaktadır. Üstelik Rusya Meksika'ya göre yeraltı kaynakları bakımından çok daha zengin bir ülkedir. Dolayısıyla verilen borcu tahsil etmenin olanakları fazlasıyla vardır. Ama, Rusya'da sermayenin hesaplarını tersyüz edebilecek tehlike potansiyelleri Meksika'dakine göre kıyaslanmayacak düzeyde yüksektir. Sorun bu potansiyel tehlikeden kaynaklanmaktadır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Eksen Yayıncılık Kitapları

- Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm** (TDKP Eleştirisi) 2. Baskı 300 000 TL.
- Modern Revizyonizmin Çöküşü** SB ve D. Avrupa Üzerine (Tük.) . . . 650 000 TL.
- Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı** (Tükendi) . . . 175 000 TL.
- Devrimci Harekette Reformist Eğilim** (Tük.) 500 000 TL.
- Teori ve Program Sorunları** (Tükendi) 750 000 TL.
- Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu** (Tükendi) 250 000 TL.
- Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi** (Tükendi) 600 000 TL.
- Bir Gün Bile Yaşamak** (Roman: O. İyiler) (Tükendi) 1.400 000 TL.
- EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar** 550 000 TL.
- ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi** (Tükendi) 700 000 TL.
- ekimler-2** 700 000 TL.
- Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi** (Tükendi) 350 000 TL.
- İç Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık** (Tük.) 400 000 TL.
- EKİM Olağanüstü Konferansı** (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları (Tük.) . . . 550 000 TL.
- Kürt Ulusal Sorunu-1** Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler 650 000 TL.
- Kürt Ulusal Sorunu-2** Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler 850 000 TL.
- Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar, Kopanlar ve Kapılanlar** (Tük.) . . . 450 000 TL.
- Devrimci Gençlik Hareketi Genişletilmiş 2. Baskı** (Tükendi) 550 000 TL.
- Gebze Direnişinin Ardından** 175 000 TL.
- 20 Temmuz Dersleri** (Tük.) 175 000 TL.
- Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı** (Tük.) . . . 250 000 TL.
- "İş-ekmek-özgürlük" sloganı üzerine, Liberal Demokratizmin Politik Platformu Genişletilmiş 2. Baskısı** 250 000 TL.
- EKİM 3. Genel Konferansı** Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler 650 000 TL.
- EKİM 3. Genel Konferansı** Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar) 750 000 TL.
- Küçük Burjuva Popülizmi ve Proleter Sosyalizmi** (Z.Ekrem'e Cevap) 450 000 TL.
- Demokratizmi Savunmanın Sınırları** 200 000 TL.
- EMEP Eleştirisi** Bir sosyal reform partisinin ideolojik, politik ve örgütsel temelleri üzerine (Tükendi) 250 000 TL.
- Partileşme Süreci-1** Perspektifler ve Değerlendirmeler 650 000 TL.
- Partileşme Süreci-2** Polemikler: Devrimci Proletarya'ya yanıt 650 000 TL.
- Demokrasi ve Devrim** Program sorunları üzerine konferanslar 750 000 TL.
- Bağımsızlık ve Devrim** Program sorunları üzerine konferanslar 1 000 000 TL.

Yılmaz Güney Salpa

Bu roman Yılmaz Güney'in kısa olmasına rağmen, hem yoğunluk açısından, hem de dili kullanma ustalığı açısından en iyi çalışması diyebiliriz. Kapitalist toplumun yarattığı tüm ilişkilerin, alışkanlıkların, değerlerin, bireyin iç dünyasındaki dolaylı yansılarıyla hesaplaşmasını, iç dünyasındaki gelgitlerin maddi toplumsal arka planını gözler önüne sermeye çalışır Salpa'da. Sorgulayıcı ve espritüel tarz, üslupta yeni bir arayışın olduğunu gösteriyor. Toplumsal olguların birey tarafından algılanışındaki farklılığı, sınıfsal kökeniyle ilişkilendiriyor. Edilgen ve sürüklenen bireyle, sürükleyen yol gösteren, iradi müdahalelerde becerikli olan bireyi birbirinden ayırarak, bilinçlenme süreçlerinde eşitsiz gelişimi gözler önüne seriyor. Devrimcileşme sürecini yeni yaşayan bireyin kendi yaşamını algılamadaki zorluklarını, iç dünyasındaki devrim ve karşı-devrim çatışkılarını, korkularını, duyarlılıklarını, düzene özgü kişiliğin şekillendiği ortamdan kopuşunu-kıvrak bir dille anlatır. Salpa, "hayatın hareket yasaları içerisinde kendi motorunu hareket ettiren yasaları ve kaynakları aramanın yorgunudur".

Sermaye düzeninin egemenlik kültürünün yansıdığı en güçlü "örgüt" olan aile kurumunu gözler önüne serer. Bireyin kendi özgür iradesiyle davrandığını düşündüğü her yerde gizli egemen güçlere işaret eder. "Dünyaya, insanlara, şeylere bu örgütün ona taktığı gözlerle baktı, onun istediği biçimde anladı her şeyi. Reçeteler aldı ondan, kalıplar, önyargılar aldı. Eti kemiği bu anlayışla yoğruldu, ona göre biçimlendi, gelişti. Anası babası, dayıları, ağabeyleri bu örgütün gizli üyeleriydiler. Örgütün gizli yasalarına göre davranıyorlardı ve Salpa'yı ona göre yetiştiriyorlardı. 'Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın' diyorlardı. 'El öpmeyle ağız pis olmaz' diyorlardı. 'Büyüğünü tanımayan, allahını da tanımaz' diyorlardı..."

Bilinçteki etki ve tepki. Bilinçaltındaki çatışmalar... "Salpa, kendine yansıyan savaşın en amansızını kendi içinde verecekti; yeni ile eski... değişenle değişmeyen... gelişenle direnen arasında... Gerçekliğin savaş açtığı bütün yıkılası kurumları uzantıları, benliğinin en derin köşelerine dek kök salmış olmalıydı. Önce, bütün yanlış eğilimleri bulup, bir süreç içinde, hayatın ateşiyle yok etmeliydi... Yasak, tembellik, uyuşukluk, ihmalkarlık, korkaklık, çekingenlik, boyun eğme, kendini beğendirme duyguları ağır cezalar görmeliydi..."

Salpa ve kıvrık iki "yoldaş"; biri sürükleyen diğeri sürüklenen... Bir de örgütçü "hamal İsmail": "Korku birike birike bir gün cesaret olur yeğenim. Cesaret olur. Yalnız korku küpünün içine bir parça cesaret mayası gerek... Şimdi sen kork, her şeyden kork. Sonra n'olacak? Korku bitecek artık, ötesinde daha çok korkmayacaksın. Ve korku başlayacak usul usul cesaret olmaya..."

"Duyguların toplumsal yapısını, kökenini ele alırken nelere dikkat edecek Salpa? Her şey karşıtı yarattığına göre, gerçek karşıtı nasıl bulacak Salpa? İnançsızlığın içinden mi çıkacak inanç? İnançsızlığın içinden çıkan inanç ne denli sağlıklıdır?... Boyun eğme karşı durmayı, korku cesareti, nefret sevgiyi mi? Temel çürükse, ürün sağlıklı olur mu? Şaşıyor Salpa, yetmiyor kendine, çözemiyor kafasının içini dolduran yumakları".

"Toplum hareketi herkesi eğitecek, yerli yerine koyacaktır." "Peki nerede olacak bu toplumun hareketi, kim yapacak?" "Biz yapacağız...biz..."

"Kimdi bu biz? Salpa bu 'biz'in sağlıklı, gelişen bir parçası haline nasıl gelecek."

Bu kısacık ama devrimcileşme sürecindeki bireyi kendi kendisine sorgulatmaya çalışması, iç dünyasındaki çatışmaların ve zaafların bilince çıkmasını, öznel ve nesnel süreçler arasındaki köprüleri kavratmaya çalışması açısından her yoldaşımızın kendisinden bir şeyler bulacağı ve zevkle okuyacağı bir yapıt.

Bireyin kurtuluşu toplumsal kurtuluştadır!

Kapitalist sistemin varoluşundan itibaren, toplumun sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik ve ahlaki değerlerini sürekli olarak yozlaştırmaya kokuşturmaya ve sistemin kendi anlayışı doğrultusunda her şeyi yeniden şekillendirmeye yönelik dejenerasyon uygulamaları olmuştur. Kapitalist sistem kuşkusuz ki tarihsel süreci içerisinde uğrayacağı akibeti de çok iyi bilmektedir. Kapitalist sistemin siyasal olarak karşısına çıkacak en büyük güç emek ordusudur. Kapitalizm, tam da bu yüzden, uğrayacağı akibeti engellemenin ya da ömrünü uzatmanın tek yolu olarak kendisiyle beraber toplumu çürümeye, yozlaştırmaya tabi tutar.

Sınıflı toplumun temel yapıtaşı olan aile, kapitalizmin yozlaştırma politikasının ve kurumsallaşmasının ilk hayata geçirildiği alanlarından da biridir. Kapitalizm, aile içine girdikten sonra, aile bireylerini zamanla birbirine yabancılaştırır, böler ve bireysel çıkar anlayışına sürükler. Zaten "babama bile güvenmem" lafı bile bunun doğrulaması değil midir? Ekonomik kıskaca alınmış olan toplum ve dolayısıyla aile bireyi bireysel kurtuluş yolunu hedef olarak görür. Kapitalizm ve onun sınıfsal temsilcisi olan burjuvazi bir taraftan dünyayı nimetlerle dolu olarak anlatıp durur. Bir taraftan da işçi sınıfı ve emekçilerin bu nimetlere ulaşmasını imkansız kılar. Ancak yine de burjuvazi en uysal kölelerine ve uşaklarına sınırlarını yine kendisi belirlemek suretiyle bazı imkanlar tanır. Bu imkanlar da uşaklığın veya köleliğin karşılığıdır.

Aileyi ve bireyleri çürütüp kendi pislğine çeken kapitalist sistem bu yolla sosyal yaşam içine de girmiş olur. Okulda, tarlada, fabrikada, sokakta yani hayatın her alanında kendisini üretmiş olur. Topluma ve dolayısıyla kendisine dahi yabancılaşmış olan birey bütün her şeyi yalnızca kendi yaşamı üzerinden kurgulamaya ve nasıl becerecekse kurtulmaya uraşır. Oysa sistem onu bütünüyle sarmıştır. Önüne sürekli olarak koyacağı sözde alternatiflerde yine düzenin bir aldatmacasıdır. Oysa sistem bir şey vermek bir yana bir şeyler vermemek için vardır. Okuldaysan eğer bilimsel eğitim, parasız eğitim vb. sistemin verdiği değil her geçen gün daha çok geri aldığı şeyler olmuştur. Fabrikadaysan eğer, insanca yaşam ücreti, sendikal örgütlülük, iş garantisi ve güvenliği, vb. için aynı geçerlidir. Geri dönüp baktığımızda burjuvazinin kapitalist sistemi bu hakları vermektense, elimizden almanın binbir türlü oyunu içerisinde. ESK, esnek üretim bunların örneğidir. Burjuva sistem bütün her şeyi kendi çıkarı için kullanır. Eğitimi, sanatı, kültürü, ahlakı kendi sınıf çıkarını zedelemeyecek, ona zarar vermeyecek şekilde tüm değerleri özünden arındırır. İçi boş şekilde topluma dayatır.

Bugün için ülkemizdeki durum buna en iyi örnektir. Sanat olan her şey ya yasaklanmıştır ya da gözlerin göremeyeceği yerlerde. Sanatçılar ya katledilmekte ya da cezaevlerine tıkmaktadır. Eğitim denilen şeyin ise hali zaten içler acısıdır. Çocuğun öğreneceği şeylerin başında milliyetçilik (ırkçılık) gelmektedir, daha sonrası ise esrar-eroin ve alkoldür. İş yaşamı ise yine pek farkı değildir. Ortanık arkadaşını ihbar

edenden, yalakalık yapandan geçilmez durumdadır. Bu yolla sözde kendi işini garantiye alıyor. Oysa kapitalist sistemde iş garantisinin, gelecek garantisinin olmadığını görmek zor değildir. Onbinlerce işçinin işten atıldığı, açlığa mahkum edildiği bugün Türkiye'nin bir başka gerçeğidir. Kapitalist sistemin ne olduğunu anlayamayan bireyler bugün şikayetçi oldukları sorunların kaynağını da anlayamazlar.

Bunca şeyin gerisinde yatan asıl kaygıysa burjuva sisteminin, temelinde sömürü ve özel mülkiyet olan kapitalist sistemin geleceğini sağlama alma anlayışıdır. Bugün bütün bir topluma dayatılan çürüme ve yozlaşma sayesinde kendisini mezara gömecek olan sınıfı ve sınıfın bireylerini etkisiz hale getirmek, kendisiyle beraber çürütmek sistemin tek amacıdır. Bilinçsiz, duyarsız ve sınıf kimliksiz yoz toplumu yönetmek, sömürmek daha kolaydır. Bunun aksi bir sınıfı ise durdurmak o kadar kolay değildir. Kapitalist sistemin ahlaki anlayışı, kültürel anlayışı, sosyal yaşam anlayışı, eğitim-sağlık anlayışı evimize kadar girmişse ya da doğru ifadeyle burjuvazi tarafından sokulmuşsa boşuna değildir. Bireyin kendini kurtarma çabaları boşunadır. Bu neye benziyor biliyor musunuz? Fırtınanın koptuğu bir okyanusta kulaç atmaya benziyor.

Oysa ait olduğumuz sınıfın ve tüm emekçilerin çıkarları aynı zamanda bizlerin de çıkarıdır. Yani toplumun kurtuluşu, bireyin kurtuluşunu da getirecektir. Bunun için ise ilk önce kapitalizmin ahlakıyla, kültürüyle etkisi altında tuttuğu yer olan aileden başlamak gerekir. Çünkü; sosyal yaşamın ilk düzenlendiği ve topluma genel olarak yansıdığı yerdir. Bugün birçok genç arkadaşın karşısına en büyük engel olarak aile çıkmaktadır. Daha çocuk yaşta toplumla ilgili şeyler "öcü" olarak gösterilir. Çünkü burjuvazi yıllarca aileye böyle bir anlayışı yerleştirmiştir. Komşumuzu, arkadaşımızı düşman gibi görmeye zorlanmışız. Ve şu anda kendimize (sınıfımıza), ahlakımıza, kültürümüze yabancılaşmamızın cezasını çekiyoruz.

İşsizliğe mahkum edilmişiz, göz önünde katledilir olmuşuz, işkenceler-tecavüzler kapımıza kadar dayanmış, çocuklarımız esrar-eroin, tiner-bally batağına sürülmüş, sağlığımız, eğitimimiz elimizden alınmış buna rağmen nasıl becereceksek kendimizi kurtarmayı deniyoruz. Toplumsal sorunların aşılması, bireysel değil yine toplumsal kurtuluştadır. Sorunlarımız sistemden kaynaklıdır. Burda en doğru yöntem kendimizi toplumsal kurtulaşa adamaktır. Bunun da adı devrim-sosyalizmdir. Kapitalizm tüm pisliliklerden bireyci-bencil duygularından ancak böyle arınabiliriz. Bu da her şeyden önce örgütlü mücadeleyi gerektirir. Sosyalist toplumu kurmanın, kapitalizmi mezara gömmenin yolu mücadeleye önderlik edecek olan kendi sınıf partimizle kenetlenmek olacaktır. Sınıfının farkına varmış her işçi-emekçi için gerçek aile, partisi olmalıdır. Mücadelesi bireysel değil, toplumsal mücadele olmalıdır. Hedefi devrim-sosyalizm olmalıdır.

Pancar Motor'daki bildiri dağıtımından...

Pancar Motor'da, "Çürüyen Düzen, Çeteleşen devlete karşı mücadeleyi yükseltelim!" ve "Yaşasın SEKA direnişimiz! Özelleştirme saldırısına karşı gücünü birleştir, mücadeleyi yükselt!" başlıklı bildirilerimizi dağıttık. Dağıtım esnasındaki izlenimlerimizi paylaşmak istiyoruz.

Pancar Motor'da mesai bitiyor. İşçiler yavaş yavaş kapıyı önünden çıkıyorlar. Servislerine biniyorlar. Biz ise ellerimizdeki bildirileri işçilere nasıl ulaştırabiliriz heyecanı doluyuz. Her zaman olduğu gibi sermayenin kolluk güçlerinin saldırma olasılığının yüksekliği umrumuzda değil. Çıkanlara bildirilerimizi vermeye başlıyoruz. O sırada bir işçi arkadaş sesleniyor:

"-Yine Kızıl Bayrak gelmiş"

Bu bize daha çok moral veriyor. Heyecanla diğer arkadaşlara yetismeye çalışıyorum. Elimdeki bildiriyi uzatıyorum.

"-Çetelerden ve onun devletinden hesap soralım" diyerek Seka'daki sınıf kardeşlerimizin dayanışma mitingine çağırıyorum. Bildiriyi uzattığım işçi arkadaşlardan biri "almam" diyor. Nedenini soruyorum.

"-Ben çete olacağım. Benim karnım aç, karnımı doyurmak için elbette çete olacağım" diye yanıtlıyor sorumu ve şu minvalde bir diyalog geliyor aramızda:

"-Hertürlü pis işi yapmaktan geri durmayan bu çeteleri aç insanlar kurmuyor. İnsanları aç bırakanlar kuruyor"

"-Kim bizi aç bırakıyor?"

"-Bizi aç bırakan patronlar sınıfı, çeteler ve onun devleti değil mi? iliklerine kadar çürümüş bu çete devleti değil mi? Çeteler kendi geçimlerini sağlamak için her türlü zorbalığı, fuhuşu, eroin ve silah kaçakçılığı gibi mafya işlerini yapmıyorlar mı? Bunu daha meşru bir şekilde yapmak için çete devletini kullanıyorlar mı? En büyük çete de TUSİAD ve MGK değil mi?"

Kısacık da olsa sohbetimizi biraz da sendikalar üzerine sürdürmek istedik. Geçenlerde metal sektöründe sendikal ihanete uğrayan işçilerin tavrı üzerine. Sendikası olup olmadığını sordum.

"-Sendika olsa ne olur hiç bir işe yaramıyor. Türk Metal'in imzaladığı aynı sözleşmeyi Birleşik Metal'de imzaladı" diye yanıtladı sorumu.

"-Sendika yönetimleri bugün potronların uşaklığını yapıyor ve siz sendikalarınıza sahip çıkmazsanız onlar sizi satmaya devam edecekler" diyerek konuşmamı bitirdim ve servisten indim.

Bildirilerin tamamının dağıtılması için zamana karşı savaştığımız farkındaydım. Diğer yoldaş bildirileri bitirmiş, beni bekliyor. Ben ise işçi arkadaşla kurduğum diyalogun heyecanını daha üzerimeden atmış değilim. Gene de hızlı hızlı dağıtım yapıyorum. Bildirileri yeterince dağıttık. Ama elimizde çürümüş düzenin ve çeteleşmiş devletin teşhirini yapmak için diğer fabrikalardaki sınıf kardeşlerimize ulaştırmamız gereken onca bildirimiz var. Bu sorumluluk duygusu yüreğimizi ısıtıyor. Ve tekrar yola koyuluyoruz.

Her türlü yol, yöntem ve araçla ulaşmaya çalıştığımız işçi sınıfı en devrimci sınıf olarak diğer emekçileri ve ezilenleri de arkasına alarak burjuvaziyi alaşağı edecektir. Büyük ustanın dediği gibi; "işçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır." İşçi sınıfı komünist işçi partisi silahını kuşanarak tarihsel devrimci rolünü oynayacak, kendi iktidarını kuracaktır.

**Yaşasın devrim ve sosyalizm!
İstanbul'dan bir Kızıl Bayrak okuru**

SEKA ve Susurluk bildirilerinin dağıtımlarından deneyimler

Sınıfa ulaşmamız hiçbir şekilde engellenemez!

Gebze:

Dağıtım yapacağımız fabrikanın kapısına yaklaştığımızda işçiler yeni yeni servislere biniyorlardı. Büyük servislere doğru yöneldim. En önden işçilere dağıtmaya başladım. İlk işçinin tepkisi; "Bildirileri dağıtmak için sendika temsilcisinden izin aldınız mı?" oldu. Bu soruya hiç kimseden izin almamız gerektiğini okumak istemeyene zorla dağıtmadığımızı söyleyerek devam ettim. Birinci otobüsü bitirip ikincisine geçtiğimde bildiriyi verdiğim ilk işçi, daha önceki işçi gibi ama biraz daha sert bir şekilde tepki gösterdi. Aynı cevabı vererek bildiriyi uzattım, aldı. Diğer bir işçi "Gazete mi?" diye sordu. O'na "Gazetenin çıkardığı bir bildiri." diye yanıt verdim. "İyi, güzel!" diyerek bildiriyi aldı. Dağıtıma devam ediyordum ki arkamdan bir ses geldi: "Bu bildirileri koltuklara sen mi bırakıyorsun?". "Evet" cevabını verdiğimde "Benim arabama bırakamazsın, o koltukları sen mi temizliyorsun?" diye çıkıştı. Bildirileri, koltukta kalmaları için değil, işçilerin okuması için bıraktığımızı söyledim ve dağıtıma devam ettim. Diğer otobüsün şoförü olduğu belli olan adam biraz daha ileri giderek üzerime yürümeye başladı. Ben olduğum yerde beklerken genç bir işçi araya girerek ne olduğunu sordu. Bildiri dağıttığımı söyleyerek bir tane verdim. Dağıtım bitmek üzereydi. Şoförün müdahalelerine aldırmadan arabadan indim ve uzaklaştım. Diğer yoldaşa da sendika temsilcisi ve arkasındaki birkaç kişi müdahale etmiş. Bu işletmeye daha önce de Metal sektöründeki hareketlilik ile ilgili ve Birleşik Metal-İş'in tutumunu teşhir eden Kızıl Bayrak bildirilerinin dağıtıldığı ve işçiler tarafından ilgiyle karşılandığı gözönünde tutulduğunda ve işçilerin sürekli "temsilciden izin aldın mı?" diye sormalarından sendikadan işçilere bir müdahale gelmiş olacağı düşünülebilir.

Başka işletmeye yetiştiremeyeceğimizi anladıktan sonra akşam işçi-emekçi semtlerine dağıtmayı uygun gördük. Havanın yağmurlu olması yüzünden bildirilerin ıslanmamasını sağlayacak şekilde ancak sınırlı bir dağıtım yapabildik.

İzmit:

İzmit'te 1200'er adet Susurluk'a ve SEKA işçileriyle dayanışmaya yönelik iki bildirinin dağıtımını yaptık.

İlk gün SEKA işçilerinin, PETKİM işçilerinin ve bunların çevrelerindeki işçi-emekçilerin oturduğu evlere dağıttık. Dağıtımın bitmesine doğru bir arabanın yakınımda durduğunu farkettik. Hiç aldırmadan normal

bir şekilde yürümeye başladık. Elimizde sadece 7 bildiri kalmıştı. Arkamıza baktığımızda 30 metre gerimizde arabadaki adamların yaya olarak arkamızdan geldiğini farkettilik. Telaşlı hiçbir harekete kalkışmadan normal bir şekilde yürümeye devam ettik. Arkamızdan havaya 3-4 kez silah sesi duyduk. Silah seslerinden sonra anlamıştım ki, ihbar edilmiştik. Ama düşman dağıtımını bizim yaptığımızdan kesin olarak emin değildi. Bu havaya ateş etmelerle bizim telaşa kapılıp kaçacağımızı ve bu hareketimizle de onların dağıtımını bizim yaptığımızı anlamalarını sağlayacak ve dahası kurşunları ya bizim üzerimize sıkacak ya da bizi yakalamak için önümüzü keseceklerdi. Ama umduklarını bulamadılar. Soğukkanlı davranarak oradan sakince uzaklaştık. Birkaç araba değiştirerek bindiğimiz arabanın önünü kesmelerini engelledik.

Bildiri dağıtımını sonraki iki gün daha sürdü. Bu günlerde hiçbir düşman müdahalesi ile karşılaşmadık. Bu iki günde SEKA işçilerinin lojmanlarına ve toplu olarak oturduğu birkaç bölgeye materyallerimizi ulaştırdık.

Bu dağıtımlarda karşılaştıklarımızdan da gördük ki, gerek direk düşman tarafından, gerek polisin bir uzantısı olarak da adlandırılabilir faşist odaklar tarafından, gerek hain sendika bürokrasisinin etkisi altında olan ve kendi sınıfına ihanet eden işbirlikçiler tarafından müdahaleyle karşı karşıya kalabiliriz, kaldık da. Ama hiçbir müdahale bizim sınıfla kucaklaşmamızı, materyallerimizi işçilere ulaştırmamızı engelleyemez.

İzmit'ten bir Kızıl Bayrak okuru

Susurluk:

Çürümenin ve kokuşmanın simgesi!

Çeteleşmiş sermaye iktidarına karşı

Sosyalist işçi-emekçi iktidarı!

Kızıl Bayrak